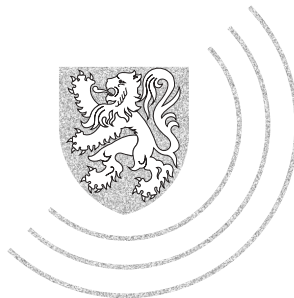

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

25 oktober 2001

BELEIDSBRIEF

Ruimtelijke Ordening

Beleidsprioriteiten 2001-2002

ingediend door de heer Dirk Van Mechelen,
Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening

INHOUD

	Blz.
A. Missie en Visie	4
1. Missie	4
2. Visie	6
2.1. Algemeen	6
2.2. Uitgangspunten Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)	7
2.3. Taken van de Vlaamse overheid	8
B. Fundamentele betrachtingen in functie van het realiseren van de missie en de visie uit de beleidsnota Ruimtelijke Ordening	9
1. Op drie sporen werken aan de planning op Vlaams niveau	9
1.1. Het versneld operationaliseren van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	9
1.1.1. Planningsprocessen ter uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	9
1.1.2. Het op een planmatige en procesmatige manier oplossen van knelpunten en dringende ruimtelijke behoeften op Vlaams niveau	12
1.1.3. Het opmaken van gewestelijk ruimtelijke uitvoeringsplannen	13
1.2. Het opvolgen van de planningsprocessen in andere beleidsdomeinen	17
1.2.1. Het economisch beleid	17
1.2.2. Het oppervlakedelfstofplannen	21
1.2.3. De afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk en het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk	21
1.2.4. De strategische plannen voor de zeehavens	22
1.2.5. Het mobiliteitsbeleid	23
1.3. Beleidsmatig opvolgen en evalueren van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	24
1.3.1. Kiezen voor een evaluatie naar doorwerking	24
1.3.2. Voorbereiden van de evaluatie in 2002	25
2. Goede relaties opbouwen met partners op federaal en Europees niveau	25
2.1. Transnationale en grensoverschrijdende planningsinitiatieven	25
2.2. Omzetten Europese milieuverordeningen in regelgeving	27
3. Het invoeren van het nieuwe decreet ruimtelijke ordening op drie bestuursniveaus	27
3.1. Een geleidelijke vermindering van de rol van het Vlaams gewest naar gemeenten toe	27
3.2. Een verdere begeleiding van de provincies in hun ruimtelijk beleid vanuit samenwerking en eigen verantwoordelijkheid	28
3.3. Opvolgen van de voorwaarden voor gemeentelijke autonomie inzake vergunnen ..	29
3.4. Evaluatie van de opdrachten van planologisch en stedenbouwkundig ambtenaar ..	29
3.5. Opleiding en vorming	30
3.6. Subsidies gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	31

4. Vorm geven aan de overgangperiode inzake het vergunningenbeleid op Vlaams niveau	32
4.1. Het verder beperken van de afleveringstermijn van vergunningen (zie ook : 3.1.) .	32
4.2. Selectiviteit inzake op Vlaams niveau af te leveren vergunningen (o.a. grote projecten)	33
5. Een grond- en pandenbeleid uitwerken in functie van het voeren van een ruimtelijk beleid conform het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen	34
5.1. Het opzetten van een structuur inzake grond- en pandenbeleid	34
5.2. Het grondbeleidsplan opmaken	34
5.3. Concrete instrumenten inzetten	35
5.3.1. Subsidies	35
6. "Soepel als het kan, streng als het moet" : het maatschappelijk draagvlak verbreden voor de handhavingsopdracht van het ruimtelijk beleid en het beklemtonen van preventie	36
6.1. Een vereenvoudiging van de vergelijkprocedures	36
6.2. Onderzoeken van de mogelijkheid tot het eventueel oprichten van een "Hoge Raad voor het Herstelbeleid" (HRH)	37
6.3. Een sociaal omkaderd herstelbeleid	38
6.4. Verlenging van de gerechtelijke hersteltermijn	39
6.5. Preventie van bouw misdrijven door het invoeren van het "as-built"-plan	39
7. Verdere verduidelijking van het ruimtelijk beleid aan het brede publiek : communicatie en woordvoerderschap	40
8. Andere budgettaire elementen	41
9. Samenvatting overzicht van de wijze waarop de Vlaamse regering en de minister van Ruimtelijke Ordening gevolg heeft gegeven aan het Regeerakkoord en de Beleidsnota, resoluties en moties die door het Parlement zijn aangenomen	42
Lijst van figuren	45

A. MISSIE EN VISIE

1. Missie

Ieder jaar, uiterlijk bij de indiening van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting, dient ieder lid van de regering bij de voorzitter van het parlement een of meer beleidsbrieven in.

De beleidsbrief verschaft een stand van zaken inzake de uitvoering van de grote beleidsopties en concrete beleidsvoorstellen die in de Beleidsnota Ruimtelijke Ordening werden neergeschreven.

Op Vlaams niveau heeft het beleid inzake ruimtelijke ordening het volgende mandaat:

Het realiseren van een duurzame ruimtelijke ordening, die streeft naar een ontwikkelingsgerichte afstemming en integratie van de ruimtelijke aspecten van alle maatschappelijke activiteiten in Vlaanderen

Een duurzame ruimtelijke ordening is een ruimtelijke ordening die voorziet in de ruimtebehoeften van de huidige generatie zonder daarmee voor de toekomstige generaties de mogelijkheid in gevaar te brengen om ook in hun ruimtebehoeften te voorzien.

Met het begrip ontwikkelingsgericht wordt enerzijds bedoeld dat er niet ad-hoc, maar toekomstgericht gewerkt wordt met het oog op de realisatie van de gewenste ruimtelijke structuur en anderzijds de dynamiek van deze structuren.

Ruimtelijke ordening streeft daarbij naar het verweven, integreren en afstemmen van alle ruimtelijke aspecten in het functioneren van de maatschappij.

Hieruit volgt dat het ruimtelijk beleid van de Vlaamse overheid zich richt tot de actieve actoren op de 3 bestuurlijke niveaus (gewest, provincie, gemeente), alle andere beleidsdomeinen, die activiteiten met ruimtelijke impact ontplooiën en iedere organisatie (particulier, groepering,...) die een activiteit met een ruimtelijke impact tot uitvoering wenst te brengen.

Uit dit beleidsveld vloeien zowel beleidsondersteunende, als beleidsuitvoerende taken voort, welke niet los van elkaar gezien kunnen worden.

Concreet hebben we het dan over een plannings-, uitvoerende, grondbeleidvoerende, begeleidende, vergunningverlenende, toezichthoudende en handavingsopdracht.

De planningsopdracht schept de mogelijkheid om gewenste doelstellingen voor te bereiden, te onderzoeken en ze te toetsen aan de voorhanden zijnde middelen. Ruimtelijke planning is een continu en dynamisch proces van visie- en beleidsvorming met betrekking tot de kwalitatieve invulling van de ruimte. Het bepaalt welke ruimtelijke opties worden vooropgesteld en op welke wijze deze ruimtelijke opties worden afgewogen vanuit een ruimtelijke visie op het betrokken gebied met een streven naar ruimtelijke kwaliteit en met een gerichtheid op uitvoering.

De uitvoerende opdracht heeft betrekking op het actief handelen op uitvoering en omvat het bestemmen en inrichten van gronden en gebouwen in aanlegplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen of andere planningsinstrumenten.

De grondbeleidvoerende opdracht omvat het actief optreden van de overheid om door een geheel van maatregelen de meest geschikte gronden en panden op het gepaste ogenblik tegen billijke voorwaarden ter beschikking te stellen aan diegenen, die er de vanuit ruimtelijk en maatschappelijk oogpunt meest opportune bestemming willen verwezenlijken.

Het verschaffen van stimulansen en ondersteuning aan de andere beleidsdomeinen en de provincie- en gemeentebesturen om een wederzijdse afstemming te bereiken en de vooropgestelde ruimtelijke doelstellingen en opties effectief te realiseren, behoort dan weer tot de begeleidende opdracht. Subsidiariteit en responsabilisering zijn hierbij belangrijk. Steunende op het regeerakkoord moet de beslissingsbevoegdheid maximaal bij het daartoe meest geëigende niveau berusten.

De vooropgestelde bestemming en inrichting wordt ingevuld door het geven van toestemming voor het ontplooiën van initiatieven met een ruimtelijke impact (vergunningverlenende opdracht). Dit gebeurt voornamelijk door het verlenen van stedenbouwkundige en verkavelingsvergunningen.

Finaal wordt er inzake de toezichthoudende en de handhavingsopdracht gewaakt over het correct uitvoeren van alle activiteiten met een ruimtelijke impact. Naast het vaststellen van een overtreding neemt de overheid de gepaste maatregelen voor de uitvoering van sancties die aan de overtreding verbonden zijn.

2. Visie

2.1. Algemeen

De visie volgt als antwoord op de vragen ‘wat willen we bereiken?’, ‘welke rol willen we spelen ten aanzien van de andere actoren?’ en ‘welke waarden en principes staan voorop?’.

Ze wordt geformuleerd als volgt :

Een duurzame ruimtelijke ontwikkeling, die gebaseerd is op ruimtelijke draagkracht en een permanent streven naar ruimtelijke kwaliteit, conform de methodiek van dynamische structuurplanning en de principes van subsidiariteit, en die rekening houdt met de ontwikkelingen in andere beleidsdomeinen (economie, milieu, werkgelegenheid,...). Dit impliceert een streven naar integrale kwaliteitszorg met een ruimtelijke, economische, sociale en ecologische dimensie.

Een duurzame ruimtelijke ontwikkeling is een ruimtelijke ontwikkeling, gebaseerd op draagkracht en kwaliteit voor de vrijwaring van een leefbare ruimte voor de huidige generaties, zonder de aanspraken van de toekomstige generatie te hypothekeren. Gezien de beperkte ruimte kan multifunctionaliteit een belangrijke denkpiste vormen. Meervoudig ruimtegebruik zal dan ook verder onderzocht worden.

Structuurplanning vormt daartoe een dynamisch en continu proces van visie- en beleidsvoorbereiding met betrekking tot de kwaliteit van de ruimte en de realisatie ervan.

Het subsidiariteitsbeginsel houdt in dat elke inzake ruimtelijke ordening bevoegde overheid zich bezighoudt met die materies, die geëigend zijn om op het bewuste niveau geregeld te worden zodat de beslissing genomen wordt op het meest geschikte niveau. Dit is tevens een krachtlijn in het regeerakkoord.

Een hoger niveau treedt slechts op voorzover de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door het lager niveau kunnen worden verwezenlijkt. Subsidiariteit vereist vertrouwen, respect en gelijkwaardigheid en kan niet binnen een vloed aan overregulering van planning en toezicht. Het beleid van de lagere besturen dient echter wel steeds te passen binnen de contouren van of een verfijning te zijn van het beleid van het hogere niveau.

Integrale kwaliteitszorg is de zorg voor een samenhangend en functioneel procesverloop, dat ook de ontwikkelingen in andere beleidsdomeinen in rekening brengt.

2.2. Uitgangspunten Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)

In functie van onder andere de rechtszekerheid voor de burgers dringt zich een versnelde uitvoering van de principes van het RSV op. De langetermijnvisie van het RSV streeft daarbij naar een duidelijke openheid en stedelijkheid door zich te steunen op vier uitgangspunten.

- Ten eerste is er de *selectieve uitbouw* van de stedelijke gebieden, het *gericht verweven en bundelen* van functies en voorzieningen, waaronder economische activiteiten.
- Verder is het belangrijk dat de *eigenheid van buitengebied* behouden blijft, maar dat er prikkels komen ter versterking van bepaalde maatschappelijke activiteiten. Specifiek kan hierbij onder andere gedacht worden aan een bundeling van wonen en werken in de kernen van het buitengebied.
- *Economische activiteiten* moeten bij voorkeur geconcentreerd worden op die plaatsen, die deel uitmaken van de gewenste economische structuur in Vlaanderen, waarbij de poorten fungeren als motor voor de ontwikkeling¹.
- Daarnaast is het wenselijk dat de (vaak bestaande) *verkeers- en vervoersinfrastructuur* geoptimaliseerd wordt, als bindteken en als basis voor locatie van activiteiten. Aandachtspunten zijn de verkeersveiligheid, de multimodaliteit,...

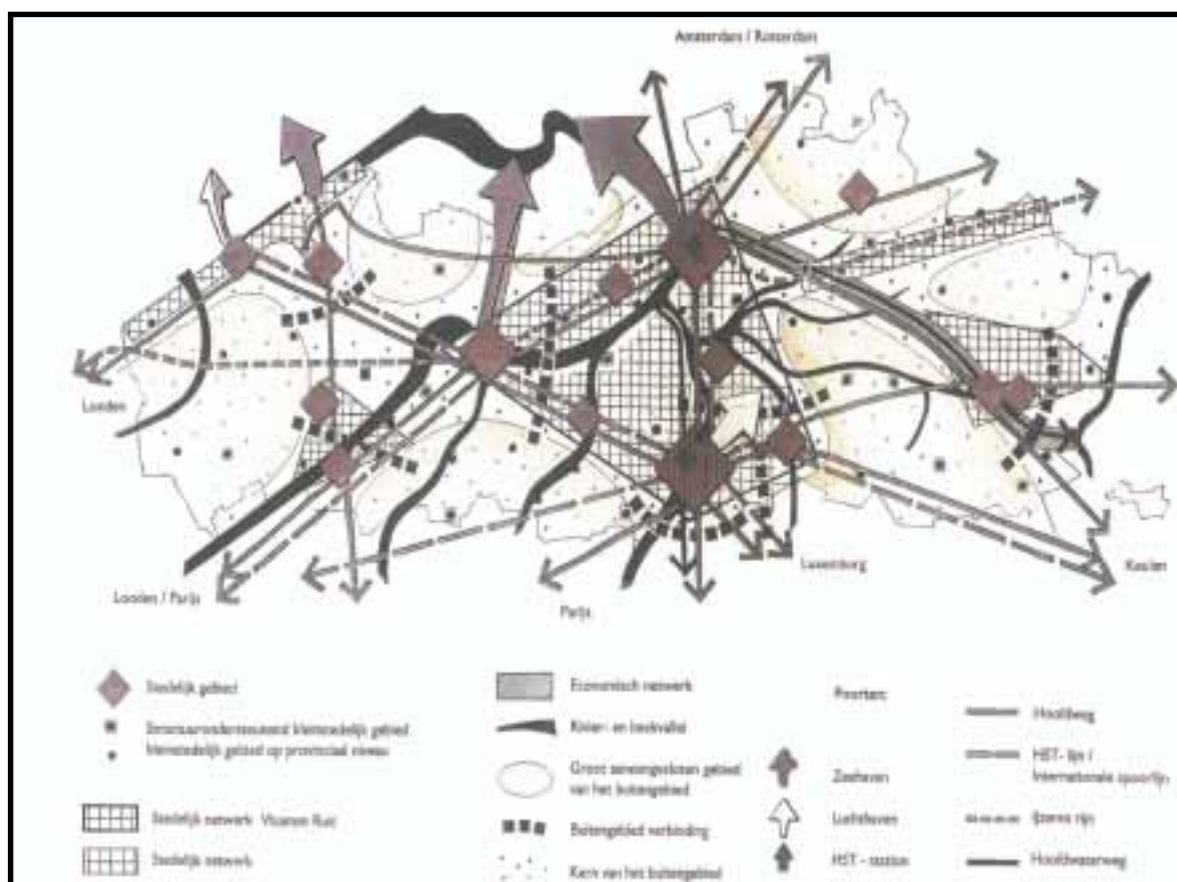

Fig 1: Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (bron: AROHM)

¹ Terzake wordt er momenteel in het kader van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (SPRE) gewerkt aan een aantal deelstudies (onder andere inzake de Ruimtelijk-Economische Hoofdstructuur)

2.3. Taken van de Vlaamse overheid

In het RSV zijn hierbij belangrijke taken weggelegd voor de Vlaamse overheid :

- de selectie en afbakening van stedelijke gebieden; de differentiatie en verbetering van de woningvoorraad; het versterken van de multifunctionaliteit;
- afbakening en ontwikkelingsperspectieven voor de economische structuur;
- afbakening en ontwikkelingsperspectieven voor de natuurlijke structuur;
- afbakening en ontwikkelingsperspectieven voor de agrarische structuur.

In de ruimteboekhouding van het RSV waren tegen 2007 uitbreidingen gewenst van 7.000 ha. extra voor bedrijventerreinen, 10.000 ha. extra voor bosgebied of bosuitbreidingsgebieden en 38.000 ha. extra voor reservaat en natuurgebied.

Deze kwantitatieve opties worden momenteel vertaald in oppervlaktewijzigingen van bestemmingen.

De echte implementatie van het RSV vergt echter een grootschalige operatie.

Het Vlaamse Gewest bereidt thematisch gerichte ruimtelijke uitvoeringsplannen voor met betrekking tot o.a. de afbakening van de stedelijke gebieden en de bedrijventerreinen van bovengemeentelijk belang, waarvan de afbakening in het RSV is toegewezen aan het Gewest, de zeehavengebieden, de stationsomgevingen van gewestelijk belang, de luchthavengebieden van gewestelijk belang en de logistieke parken van gewestelijk belang. Verder de afbakening van de gebieden voor de landbouw, natuur en bos van gewestelijk belang en ook de lijninfrastructuren van gewestelijk belang.

Bij het uitoefenen van deze rol staan fundamentele waarden en principes voorop. Deze hebben in de eerste plaats te maken met het respect voor het subsidiariteitsprincipe en de eigen relatieve autonomie in het voeren van een ruimtelijk ordeningsbeleid op provinciaal en gemeentelijk niveau. Ook de gelijke afweging van de ruimtebehoeften van alle maatschappelijke activiteiten op een gelijkwaardige manier is essentieel.

Het beleid inzake ruimtelijke ordening vervult daarbij een coördinerende, maar ook een begeleidende en een ondersteunende rol tot het verschaffen van een ruimtelijk kader en een maatschappelijk draagvlak voor het provinciaal en gemeentelijk beleid terzake.

De nadruk in het ruimtelijk beleid verschuift in de richting van het actief, proces- en projectmatig benaderen, anticiperen of sturen van maatschappelijke dynamieken en/of problematieken en hun ruimtelijke impact, waarbij ook andere aspecten dan de loutere bestemming in de wetgeving moet worden opgenomen. Het dynamisch karakter speelt hierbij een rol van betekenis.

Op provinciaal en lokaal vlak is er nood aan beheersovereenkomsten met de provincies en gemeenten voor het sturen van deze ruimtelijke dynamieken, waarvoor vandaag de dag nog geen pasklaar antwoord voorhanden is. Hiertoe wordt gewerkt aan richtnota's, onder meer voor sport (golf, kleischietsen, waterrecreatie, gemotoriseerde sporten,...), voor toerisme en recreatie (kampeerterreinen, hoevetoerisme,...), voor para-agrarische bedrijvigheid, enz.....

B. FUNDAMENTELE BETRACHTINGEN IN FUNCTIE VAN HET REALISEREN VAN DE MISSIE EN DE VISIE UIT DE BELEIDSNOTA RUIMTELIJKE ORDENING

1. Op drie sporen werken aan de planning op Vlaams niveau

1.1. Het versneld operationaliseren van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

1.1.1. Planningsprocessen ter uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

De uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt opgenomen door verschillende collega's in de Vlaamse regering. De planningsprocessen die aangestuurd worden vanuit mijn administratie zijn in eerste instantie de afbakeningsprocessen van de stedelijke gebieden. De overige planningsprocessen worden beschreven onder het hoofdstuk 'opvolgen van het beleid van andere partners binnen de Vlaamse gemeenschap'. Zoals ook in de begrotingen van de vorige jaren, is voor 2002 een aanzienlijk budget van 420.000 euro voorzien voor het opstarten van de laatste afbakeningsprocessen, waaronder het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel (basisallocatie 12.32).

Het afbakeningsproces verloopt in nauwe samenwerking met de betrokken gemeente- en provinciebesturen, vertegenwoordigers van verschillende Vlaamse administraties en maatschappelijke groepen die actief zijn in de betrokken gebieden. Tijdens het afbakeningsproces wordt ruim aandacht besteed aan communicatie en overleg. De partners op de verschillende bestuursniveaus moeten de visie en de voorstellen dragen. Zo verhoogt de kans op effectieve uitvoering van de voorstellen. Omwille van de nauwe betrokkenheid met gemeente- en provinciebesturen werden de meeste lopende afbakeningsprocessen omwille van verkiezingen in de 2de helft van 2000 vertraagd. De administratie heeft in de eerste helft van 2001 al deze processen heropgestart met de nieuwe besturen.

Tabel 1: stand van zaken afbakeningsprocessen van de groot- en de regionaalstedelijke gebieden

Afbakenings proces	1 ^{ste} helft 2001	2 ^{de} helft 2001	1 ^{ste} helft 2002	2 ^{de} helft 2002
<i>Fase van overleg en onderzoek</i>	RSG Mechelen RSG Turnhout GSG Gent RSG Sint-Niklaas RSG Hasselt-Genk	RSG Mechelen RSG Turnhout GSG Gent RSG Sint-Niklaas RSG Hasselt-Genk	RSG Mechelen RSG Turnhout GSG Gent RSG Sint-Niklaas RSG Hasselt-Genk RSG Oostende RSG Leuven RSG Brugge RSG Roeselare	RSG Sint-Niklaas RSG Hasselt-Genk RSG Oostende RSG Leuven RSG Brugge RSG Roeselare GSG Antwerpen
<i>Startfase</i>	RSG Leuven	RSG Oostende RSG Leuven RSG Brugge RSG Roeselare	GSG Antwerpen	Vlaams stedelijk gebied rond Brussel

De afbakeningsprocessen van de regionaalstedelijke gebieden Aalst en Kortrijk zijn na intensief overleg gedurende 2 jaar afgerond. De periode waarin gemeente- en provincieraad advies moesten formuleren viel samen met de periode van de gemeente- en provincieraadsverkiezingen. In de loop van 2001 zijn de adviezen geformuleerd en werd een voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Aalst opgemaakt. Voor het regionaalstedelijk gebied Kortrijk wordt hieraan momenteel gewerkt.

Voor het grootstedelijk gebied Gent en de regionaalstedelijke gebieden Mechelen en Turnhout wordt verwacht dat de besluitvorming door de gemeente- en provincieraden in de eerste helft van 2002 wordt afgerond, zodat snel erna aan de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen kan gewerkt worden.

In de begroting 2002 werd ook een budget opgenomen voor de financiering van uitvoeringsgerichte projecten in uitvoering van de afgeronde afbakeningsprocessen, teneinde uitvoering te geven aan de engagementen die op Vlaams niveau werden aangegaan. Ik heb hiervoor een budget voorzien van 210.000 euro (basisallocatie 12.32).

Naast de afbakeningsprocessen van de stedelijke gebieden, zijn er op de begroting van 2002 op basisallocatie 12.32 ook budgetten voorzien voor het opstarten van processen voor de nadere uitwerking van stedelijke netwerken (200.000 euro), de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur (290.000 euro) en voor de afbakening van de zeehavens van Vlaams niveau (60.000 euro). Deze processen worden hierna verder besproken. Ter voorbereiding van de afbakening van de poort Zaventem, wil ik in 2002 starten met de opmaak van een strategisch plan voor dit complex gebied. Hiervoor is een budget van 250.000 euro voorzien.

Ten slotte wordt op basisallocatie 42.02 nog een budget voorzien van 372.000 euro voor subsidies aan strategische projecten ter ondersteuning van de uitvoeringsgerichte projecten van andere partners in het kader van de afbakening van stedelijke gebieden. Deze strategische projecten zijn projecten die vernieuwend werken en gekenmerkt worden door een integrale aanpak, projecten die een impuls kunnen geven aan de concrete uitwerking van de ruimtelijke beleidsopties t.a.v. stedelijke gebieden en het buitengebied. De subsidie vanuit ruimtelijke ordening heeft betrekking op het opzetten van een tijdelijke en specifieke projectorganisatie en de daarbij horende werkingskosten. Per project wordt een subsidiebedrag van maximaal 62.000 euro voorzien per jaar. De effectieve realisatie van de uitgewerkte deelprojecten moet gebeuren door de bevoegde sectoren (huisvesting, openbare werken, natuur, bos...) en privé-partners.

Fig 2: afbakeningsprocessen van de Vlaamse zeehavens (bron: AROHM)

1.1.2. Het op een planmatige en procesmatige manier oplossen van knelpunten en dringende ruimtelijke behoeften op Vlaams niveau

Mijn administratie heeft de opdracht zoveel als mogelijk in te spelen op dringende problemen. Vanuit het ruimtelijk beleid is het aangewezen om hierbij een gebiedsgerichte aanpak te hanteren.

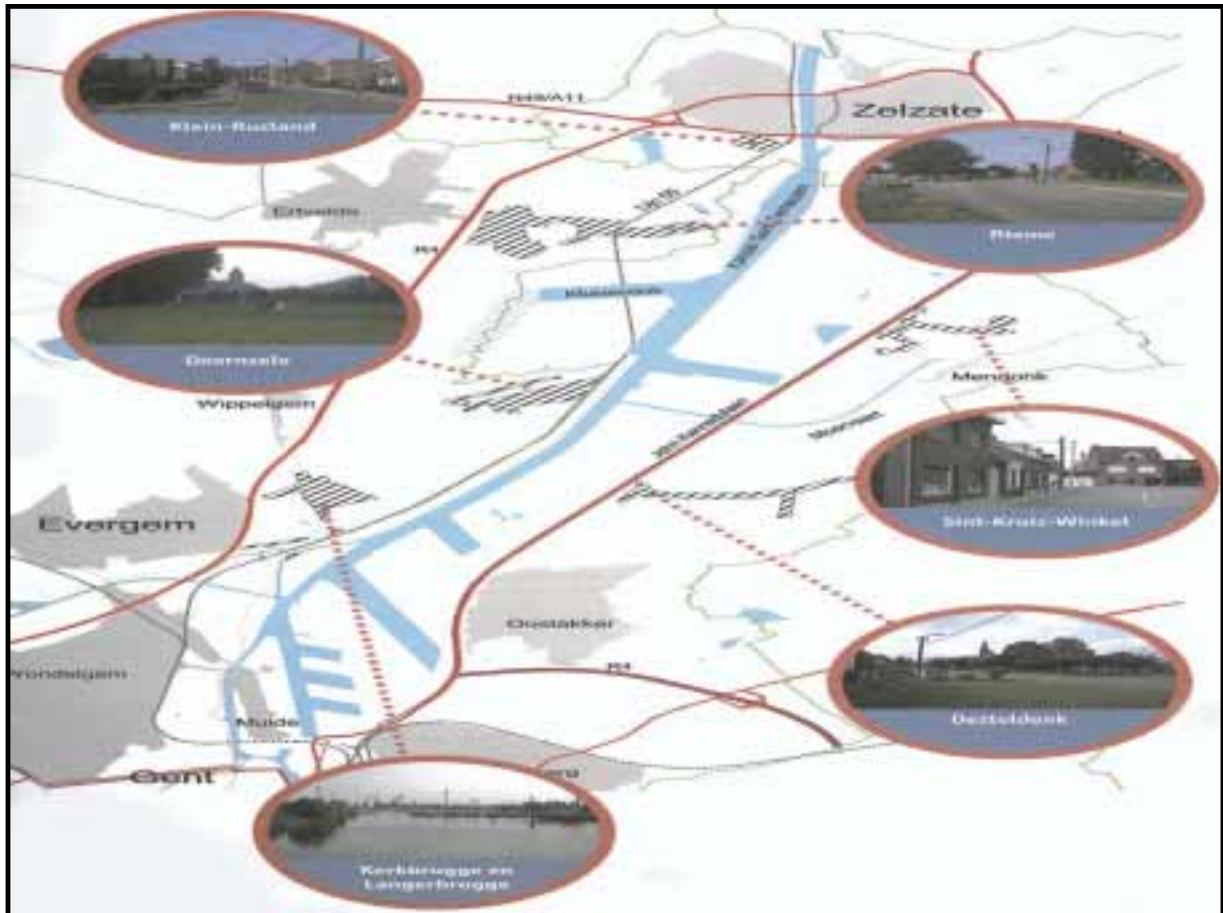

Fig 3: gebiedsgerichte aanpak voor de Gentse Kanaalzone (bron: AROHM)

Het jaar 2001 was het jaar waarin, in samenwerking met het Vlaams parlement, een oplossing is uitgewerkt voor de zonevreemde woningen. Dit is een belangrijke mijlpaal ten aanzien van het versterken van de rechtszekerheid van de burger. Parallel hiermee werd gewerkt aan de methodiek voor gemeenten om een planmatige oplossing te voorzien. Deze methodiek is opgenomen in de brochure "Gebiedsgericht beleid voor zonevreemd wonen. Handleiding voor de gemeente." (zie ook: www.ruimtelijkeordening.be).

In 2001 heeft mijn administratie aandacht gegeven aan de dringende behoeften met betrekking tot de inplanting van windturbines, mestverwerkingsinstallaties, motorcrossterreinen, golfterreinen, rioolwaterzuiveringsinstallaties,... Zij heeft ook

Fig 4 : in het kader van de Golfnota wordt veel aandacht besteed aan het ecologisch aspect van golfterreinen (bron: KBGF)

ondersteuning geleverd voor de ruimtelijke afweging van en de opmaak van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen voor bestaande zonevreemde campings.

Zoals voorzien in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is het de opdracht van het Vlaams gewest om voor historisch gegroeide regionale bedrijven in het buitengebied een oplossing te voorzien. Deze bedrijven zijn, zowel vanuit het standpunt tewerkstelling als vanuit economische hoek, van groot belang voor de streek waarin ze gelegen zijn. Door hun omvang wordt echter vaak omgevingshinder vastgesteld. Een samenhangende en bij voorkeur gebiedsgerichte aanpak heeft vanuit het ruimtelijk beleid steeds de voorkeur.

1.1.3. Het opmaken van gewestelijk ruimtelijke uitvoeringsplannen

a) Ervaring opbouwen met het nieuwe instrumentarium

In 2001 werden de eerste gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen opgesteld van een verschillend type. Conform art. 38 van het decreet op de ruimtelijke ordening bevat een ruimtelijk uitvoeringsplan naast een grafisch plan dat aangeeft voor welk gebied het plan van toepassing is en de bijhorende stedenbouwkundige voorschriften inzake bestemming, inrichting en beheer, een weergave van de feitelijke en juridische toestand, de relatie met het ruimtelijk structuurplan waarvan het een uitvoering is en een opgave van de strijdige voorschriften die opgeheven worden.

Door deze decretaal bepaalde inhoud is de opbouw van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (met een uitgebreide toelichting), de voorstelling en de stedenbouwkundige voorschriften totaal verschillend dan voor de gewestplanwijzigingen. In 2001 werd veel aandacht geschonken aan de redactie van de documenten, de plannen en de voorschriften. De extra tijd die nodig was voor deze eerste plannen zal op termijn renderen voor gelijkaardige plannen in de toekomst.

In het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor het regionaalstedelijk gebied Aalst wordt een afbakeningslijn opgenomen en verschillende bestemmingswijzigingen met voorschriften van inrichting en beheer. Het gaat om volgende elementen:

- gemengde regionale bedrijventerreinen
- specifieke bedrijventerreinen (kantoorachtigen)
- stedelijke landbouwgebieden
- randstedelijke groengebieden
- stedelijke natuurelementen
- gemengde projecten in stationsomgevingen
- stedelijke woongebieden

De opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor een weg of een spoorweg is van een zeer verschillende aard dan voor een gebied. In 2001 is de administratie gestart met de voorbereiding van de opmaak van verschillende gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor infrastructuur. De belangrijkste vanuit het perspectief van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn:

- het voorzien in een tweede spoorontsluiting voor de zeehaven van Antwerpen
- de hoofdontsluiting van het grootstedelijk gebied en de zeehaven van Gent
- de ontsluiting van de internationale luchthaven van Zaventem
- de omvorming van de N49 tot autosnelweg (hoofdweg) tussen het grootstedelijk gebied en de zeehaven Gent en de kust

Voor de luchthaven van Zaventem is er voorzien dat het Vlaams gewest ook werkt aan een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de milieuproblematiek algemeen en geluid in het bijzonder.

In 2001 wordt een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voorbereid voor het zeehavengebied op de Antwerpse linkerscheldeoever. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan vormt de planologisch-juridische vertaling van de tussentijdse consensus tussen de betrokken actoren over de afbakeningslijn van het zeehavengebied en de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van het zeehavengebied binnen haar omgeving.

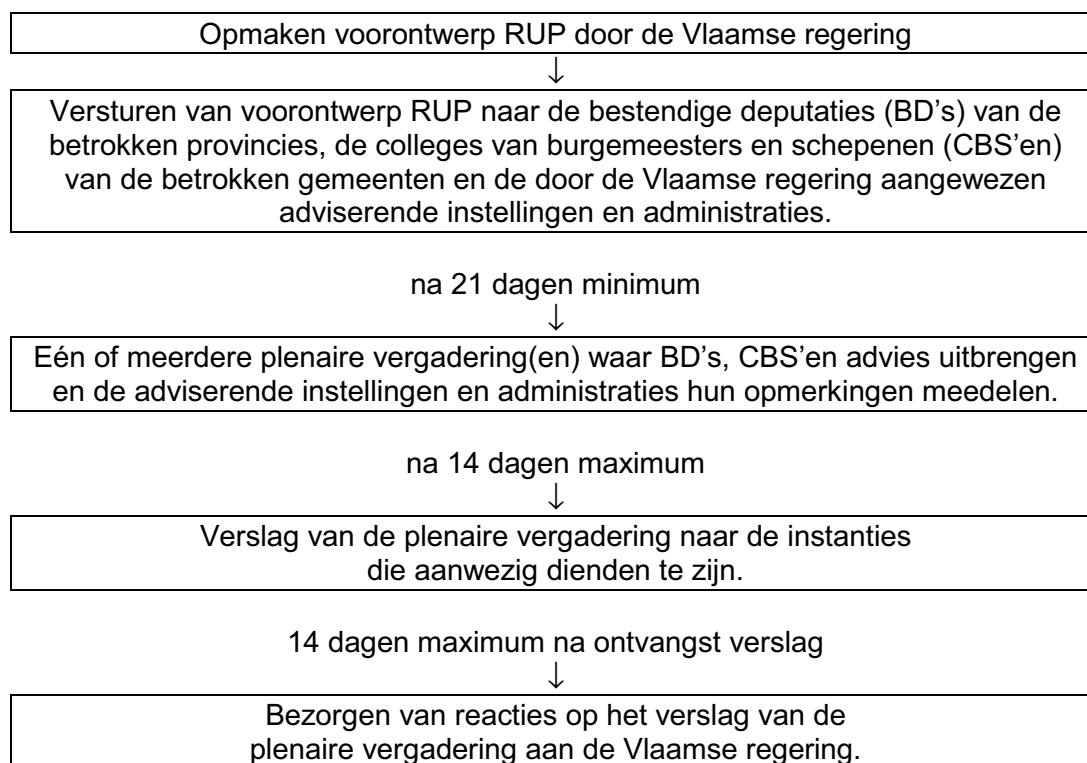
Op de begroting 2002 is een budget voorzien van 400.000 euro (basisallocatie 12.32) voor technische en administratieve ondersteuning bij de opmaak van deze ruimtelijke uitvoeringsplannen. Hiervoor wordt in 2001 gestart met de voorbereiding van een kaderovereenkomst, zodat de administratie op een vlotte manier een deel van het administratieve en technische werk kan uitbesteden.

b) De eerste gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen in procedure

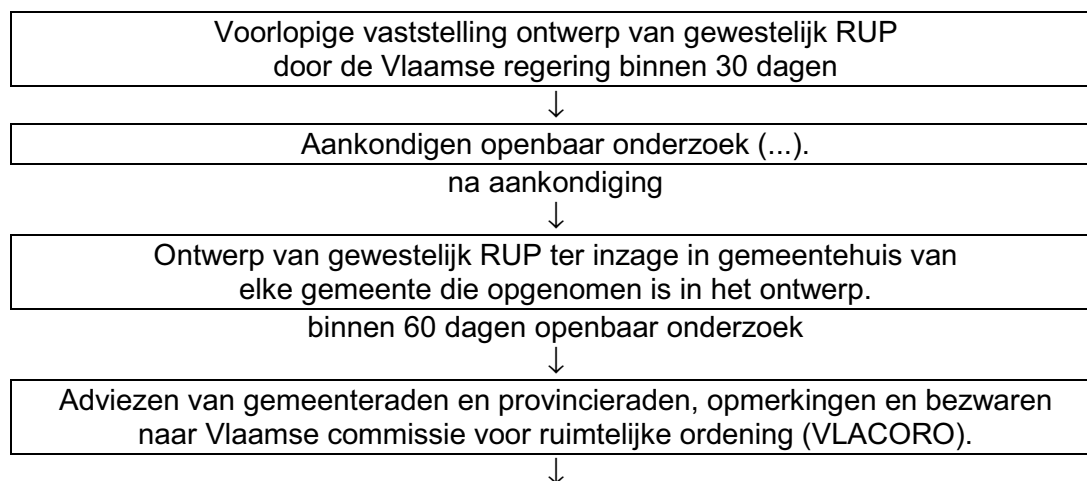
Het is van belang erover te waken dat de beslissingen die genomen worden ook juridisch een goede basis krijgen. Het inhoudelijk opmaken van plannen en documenten is één element, de juiste procedure hiervoor volgen is een andere.

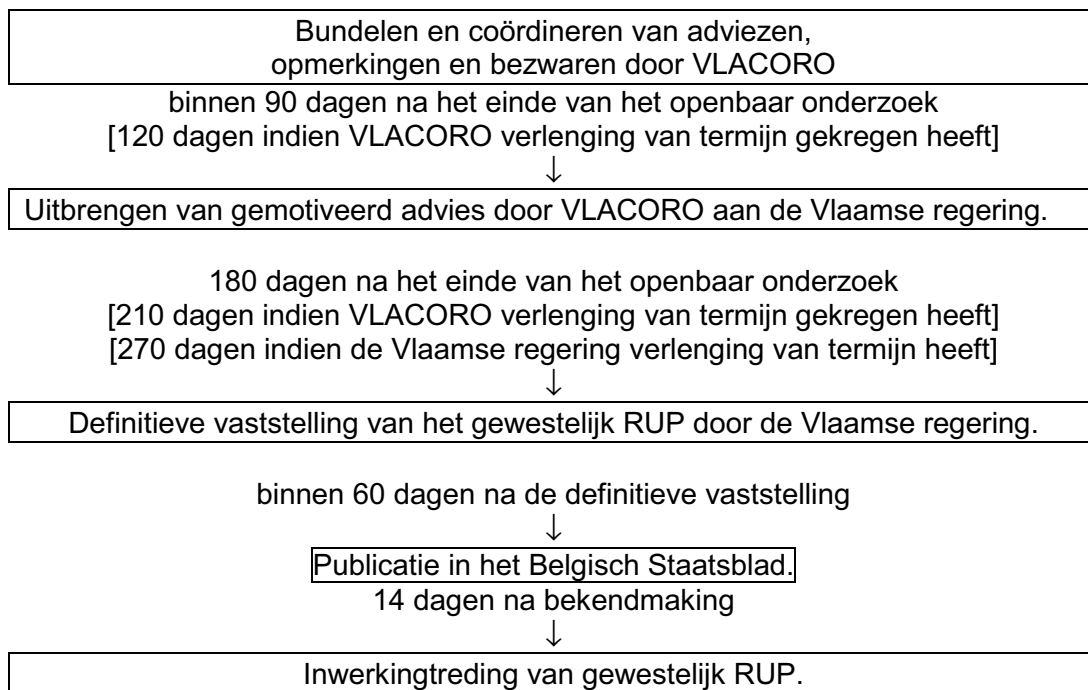
De decretaal voorziene procedure voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is hierna schematisch weergegeven.

Conform art. 41 van het decreet op de ruimtelijke ordening is de formele procedure voor de opmaak van een voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan als volgt:

Conform art. 42 van het decreet op de ruimtelijke ordening is de formele procedure voor de voorlopige vaststelling van het ontwerp een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan als volgt:

In 2001 werden de eerste gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voorlopig vastgesteld. De eerste hebben bij uitzondering betrekking op campings (terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven), in feite een bevoegdheid van de provincies². De plannen werden dan ook opgemaakt door de provinciebesturen (i.p.v. de Vlaamse regering). Rond de helft van volgend jaar zou de procedure hiervoor moeten afgerond zijn.

Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Aalst is ook reeds in procedure. In oktober had het vooroverleg plaats. Voor het afbakeningsplan van het regionaalstedelijk gebied Kortrijk is dit voorzien begin 2002.

In de begroting van 2002 heb ik de nodige budgetten laten reserveren in functie van deze nieuwe procedure voor de vaststelling van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (basisallocatie 12.01). Het betreft o.a. budgetten voor het organiseren van het openbaar onderzoek op Vlaams niveau (media-aankopen i.f.v. aankondiging, kopiekosten voor inzage documenten, ...). Ook de zelfstandige werking van Vlacoro is verzekerd door het voorzien van een budget op een afzonderlijke basisallocatie van 100.000 euro (basisallocatie 12.04).

² Op vrijdag 29 juni 2001 heeft de Vlaamse regering een besluit genomen waarin ze voor 46 campings telkens een gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig heeft vastgesteld, 16 in de provincie Antwerpen, 3 in Limburg, 7 in Oost-Vlaanderen, 11 in Vlaams-Brabant en 9 in West-Vlaanderen. Volgens de regelgeving voor erkenning van de campings moest voor campings die buiten (verblijfs-)recreatiegebied liggen voor 1 juli een ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vastgesteld zijn. Geen enkele provincie had op dat moment een definitief vastgesteld provinciaal ruimtelijk structuurplan. Daarom neemt het Vlaams gewest de procedure voor opmaak van deze ruimtelijke uitvoeringsplannen over, zoals voorzien is in het decreet op de ruimtelijke ordening. Na goedkeuring van het betreffende provinciaal ruimtelijk structuurplan en het doorlopen van de procedure voor opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan worden deze ruimtelijke uitvoeringsplannen overgedragen aan de provincie en krijgen ze het statuut van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen.

1.2. Het opvolgen van de planningsprocessen in andere beleidsdomein

Om de doorwerking te verzekeren van de opties van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden ook planningsprocessen in de andere beleidsdomeinen opgevolgd. De belangrijkste processen worden hieronder opgenomen.

1.2.1. Het economisch beleid

In het kader van het voeren van een aanbodbeleid inzake bedrijventerreinen - als expliciete doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen - wil ik als minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening waken over volgende zaken.

Ruimte is en wordt meer en meer een schaars goed. Vandaar ook dat op een duurzame manier moet omgesprongen worden met de ons nog resterende open ruimte. Anderzijds moet de bestaande bebouwde omgeving hoogwaardig ingevuld worden, waarbij aandacht wordt besteed aan zorgvuldig ruimtegebruik, architecturale kwaliteit, het duurzaam beheer van bedrijventerreinen en verweving van functies. Naast het aansnijden van nieuwe bedrijventerreinen, dient meer dan in het verleden aandacht besteed te worden aan de mogelijkheden voor hergebruik of transformatie van verouderde, verlaten of vervuilde bedrijvenszones, wat we tevens terugvinden binnen de krachtlijnen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

In de schoot van de stuurgroep 'Brownfields', die ik tezamen met collega Dua trek, wordt momenteel onderzocht hoe duurzame oplossingen kunnen worden geboden voor dit type terreinen. Brownfields verloederen het stadsbeeld en het landschap, en verminderen de waarde van de buurt. Zij worden gebruikt als slukstort en vallen ten prooi van allerlei vormen van vernieling en vandalisme. De terugval of het verdwijnen van industriële activiteit vertaalt zich in verlies aan jobs, zodat de werkloosheid er boven het gemiddelde ligt. Deze combinatie van factoren kan een negatieve spiraal van elkaar versterkende processen als gevolg hebben waardoor er een (binnen)stedelijke kankerplek ontstaat. Gezien de belangrijke inbreng vanuit ruimtelijke ordening in deze materie, is de administratie AROHM in de stuurgroep vertegenwoordigd (cfr. o.a. de relatie met de leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten).

Bijkomende financiële ondersteuning zou zich kunnen situeren in het kader van het subsidiebesluit houdende bedrijventerreinen en -gebouwen, waar meer dan ooit voordien gefocust wordt op een flankerend beleid. Collega Gabriëls, bevoegd voor Economie, werkt dit momenteel verder uit. Anderzijds wordt ook het subsidiebesluit houdende de vernieuwingsprojecten (leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten) herbekeken en wordt de bestaande regelgeving inzake deze materie grondig doorgelicht. Vereenvoudiging, revitalisering van de binnensteden en klantgerichtheid staan hierbij centraal. Voor het stelsel van de sanering van leegstand en/of verwaarloosde bedrijfsruimten is een afzonderlijk globaal budget van circa 4.200.000 euro voorzien (basisallocatie 51.05 en 51.90). Van dit voorziene budget werd tot op heden 2.700.000 euro vastgelegd. De verleende subsidies werden gebruikt ter financiële ondersteuning van belangrijke projecten, zoals de Lamot-site te Mechelen, de Anglo-Belge site te Zulte en het Socother-project in Aalter. Doormiddel van deze financiële ondersteuning kunnen de initiatiefnemers

daadwerkelijk overgaan (via sloping, vernieuwing en herbruik) tot de beëindiging van de leegstand en verwaarlozing.

Een ander belangrijk initiatief omvatte de oprichting van een 'Task-Force Knelpuntterreinen', en dit in de schoot van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie of het SPRE. Knelpuntterrein zijn die terreinen die als industriegebied of ambachtelijke zone ingekleurd zijn, maar om één of andere reden nog niet bouwrijp gemaakt werden. Per provincie wordt onderzocht hoe deze terreinen versneld terug vermarkt kunnen worden. Als trekker van dit initiatief werd telkens de administrateur-generaal van de respectievelijke GOM aangeduid, bijgestaan door de buitendiensten van AROHM en andere, in functie van de specifieke knelpunten, relevante organisaties.

Finaal wil ik werk maken van een amortisatiefonds. De opdracht behelst een praktijkgerichte studie van de financiële en juridische structuur van een in het Vlaamse Gewest op te richten amortisatiefonds, dat als doel heeft verloederde en verontreinigde (bedrijven)terreinen ter beschikking te stellen van de markt via overheidstussenkomst, in de mate dat de sanering niet volledig volgens marktconforme voorwaarden kan worden gefinancierd. Indien de waarde van het terrein na sanering, verminderd met de saneringskost zelf, positief uitvalt, is een tussenkomst van het amortisatiefonds niet aangewezen. Het amortisatiefonds zal wel aangesproken kunnen worden voor die sites die net buiten het normale marktproces vallen, waarbij eerst gekeken wordt naar die gronden waarvan de economische waarde het grootst is.

Zoals u kan merken wordt er dus vanuit verschillende invalshoeken werk gemaakt om een duurzame oplossing te vinden voor dergelijke sites.

De herontwikkeling van bestemde maar nog niet bouwrijpe bedrijventerreinen zal echter onvoldoende zijn om de grote vraag naar bedrijfslocaties op te vangen. Vandaar ook dat er in het kader van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie bijkomend onderzoek wordt verricht naar de lokalisatie van nieuwe bedrijventerreinen³.

Steunende op het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt uitgegaan van 6.000 ha effectief en 4.000 ha reservegebied (1994-2007). Zelfs binnen de striktste normen zijn er heel wat economische knooppunten met een belangrijk tekort aan uitgeruste terreinen. Concreet kan gesteld worden dat in 63 van de 102 economische knooppunten er nog nauwelijks bouwrijpe gronden voorhanden zijn. Onder deze knooppunten bevinden zich Antwerpen, Turnhout, Mechelen, Kortrijk, Roeselare, Aalst, Deinze en Dendermonde.

Drieënveertig van deze knooppunten hadden in 2000 bovendien minder dan 10 ha

³ Binnen het SPRE wordt gewerkt op twee sporen. Enerzijds worden acute problemen aangepakt. Het betreft bijvoorbeeld een voldoende en kwalitatief aanbod aan bedrijventerreinen en het thema van de zonevreemde bedrijven. Daarnaast mogen ook de lange termijn doelstellingen en onderzoeken ten gronde niet uit het oog verloren worden. Deze meer fundamentele onderzoeksvragen, zoals de attractiviteit van Vlaanderen als investeringsregio of de werking van de economische netwerkbenadering in Vlaanderen, zijn essentieel om te komen tot een volwaardig ruimtelijk-economisch beleidskader op Vlaams niveau.

bestemde maar nog niet gerealiseerde grond. Omdat niet in elk economisch knooppunt simultaan bouwrijpe grond beschikbaar moet zijn, kan men werken met 'zoekzones'. De resultaten tonen aan dat er een langgerekte strook bestaat gaande van Zuid en Midden West-Vlaanderen, over Oost-Vlaanderen, Antwerpen-Mechelen tot de Antwerpse Kempen (zie kaart). In deze zone is er een structureel tekort aan bouwrijpe terreinen. Het is dan ook wenselijk dat het beleid prioritair – maar zeker niet exclusief – werk maakt van deze zone.

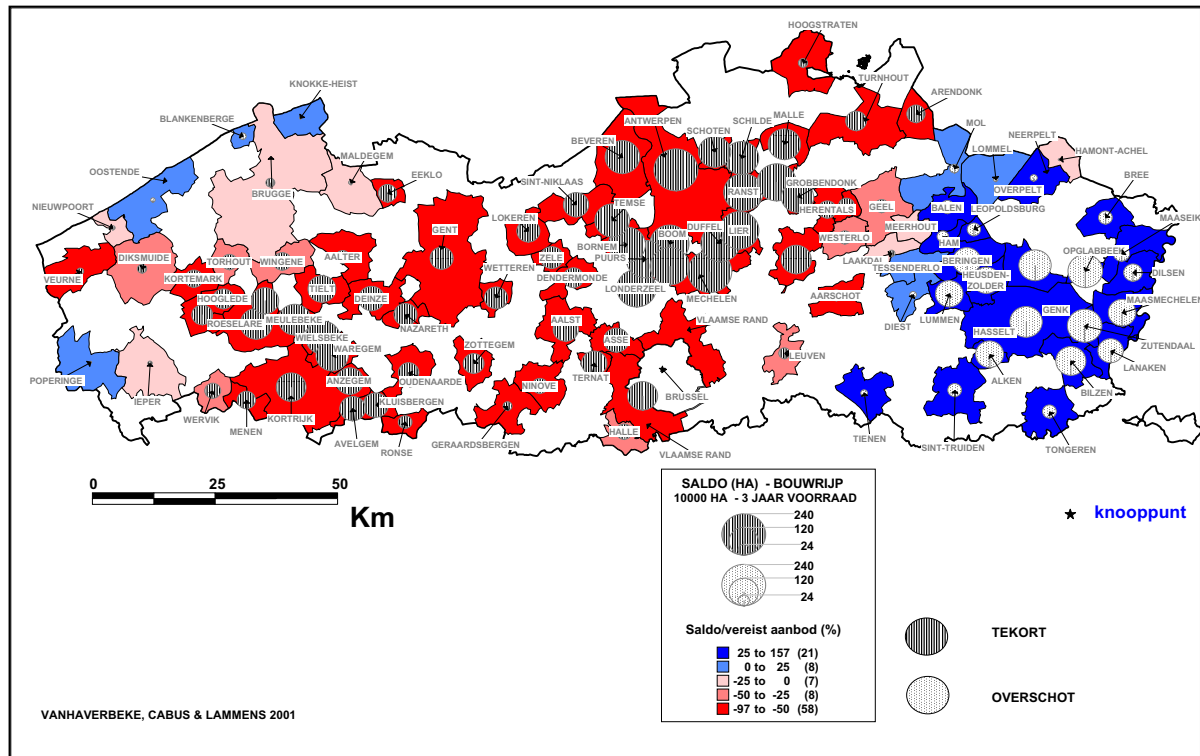

Fig 5. Concept van 'zoekzones' voor bedrijventerreinen in het kader van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (bron: SPRE)

Er dient opgemerkt te worden dat in de stedelijke afbakeningsprocessen bijzondere aandacht besteed wordt aan de realisatie van de taakstelling inzake bijkomende bedrijventerreinen. Gezien de afbakeningsprocessen voor Aalst en Kortrijk afgerond zijn en deze voor Mechelen en Turnhout gefinaliseerd worden, kan er terzake een aanbodbeleid gevoerd worden. Dit is echter onvoldoende om de grote nood op te vangen, waardoor het nader invullen van de "zoekzones" noodzakelijk blijft.

Verder is het aangewezen om, in functie van het vrijwaren van de nog resterende open ruimte, nieuwe economische initiatieven zoveel mogelijk te bundelen binnen het kerngebied van de economische activiteit in Vlaanderen, de zogenoemde Ruimtelijk-Economische Hoofdstructuur (REH - zie fig. 6).

De REH telt 172 van de 308 Vlaamse gemeenten. De Hoofdstructuur neemt 60% van de Vlaamse oppervlakte voor zijn rekening, 87% van de totale werkgelegenheid en 92% van de totale toegevoegde waarde. Het kerngebied wordt gevormd door de as Antwerpen-Brussel-Lokeren.

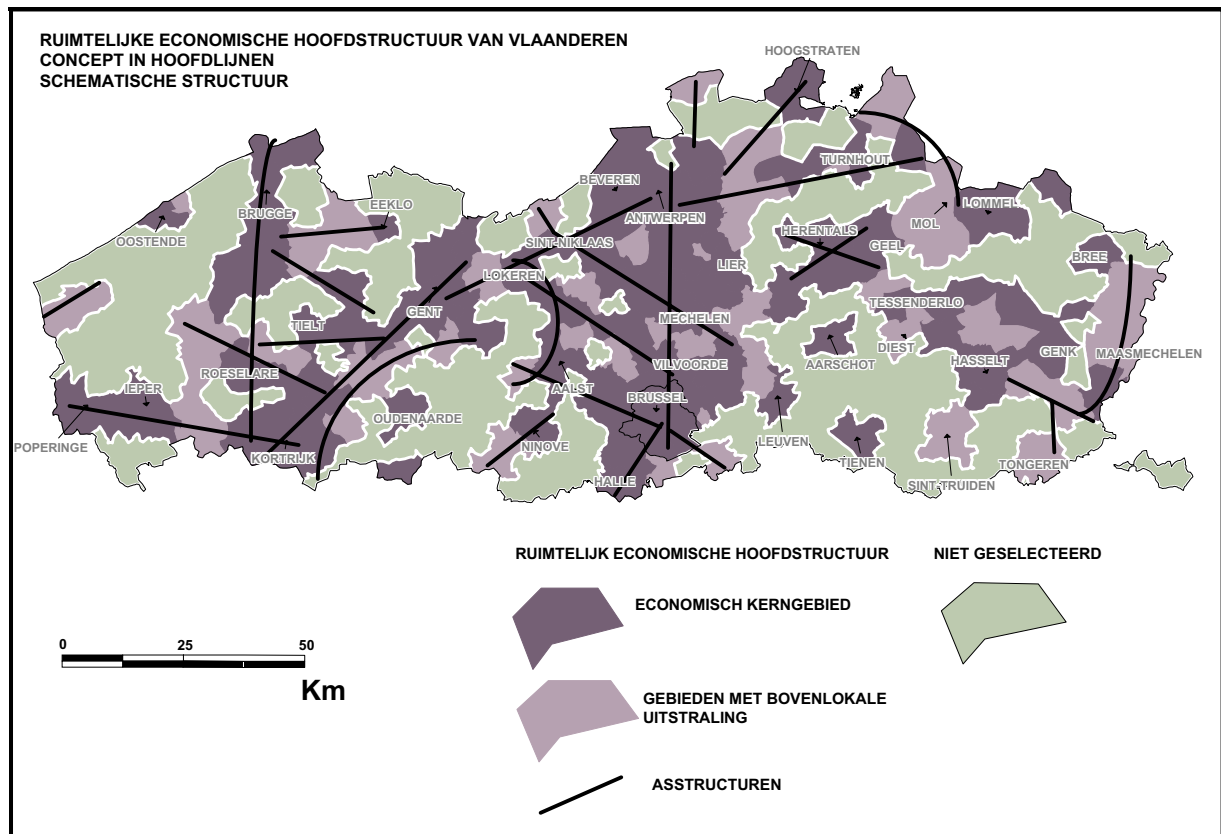

Fig 6: aanzet tot het vormen van een Ruimtelijk-Economische Hoofdstructuur (REH) voor Vlaanderen (bron: SPRE).

Daarnaast wil ik onderstrepen dat er dient gewaakt te worden om nieuwe economische activiteiten met een belangrijke verkeersgenererende impact op een verantwoorde plaats te lokaliseren. In functie van de nadere uitwerking hiervan, werden hiervoor recent twee kortlopende studieopdrachten afgerond. Deze studies hebben tot doel een inzicht te verwerven in de ruimtelijk-economische ontwikkelingen en trends die zich vandaag de dag voordoen in twee specifieke marktsegmenten met een belangrijke ruimtelijke impact. Het betreft enerzijds de markt van de kantoren en de kantoorachtigen, anderzijds de markt van transport, distributie en logistiek.

Ten gevolge van de grote dynamiek in beide marktsegmenten en de talrijke nieuwe concepten die ontwikkeld worden, willen we deze economische ontwikkelingen en de ruimtelijke gevolgen ervan eerst duidelijk in beeld brengen. Met deze initiatieven wordt een belangrijke aanzet gegeven voor een economisch goed onderbouwde uitwerking van een ruimtelijk concept zoals het locatiebeleid.

De resultaten van de verschillende studies zullen gebruikt worden om lopende processen, zoals de afbakeningsprocessen van stedelijke gebieden, de nadere uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal, de afbakening van de poorten, enz. , te voeden.

Het ruimtelijk-economisch beleidskader wordt momenteel ook vanuit de administratie AROHM nadrukkelijk opgevolgd.

In functie van de samenwerking tussen de beleidsdomeinen economie en ruimtelijke ordening over onderwerpen van gemeenschappelijk belang, heb ik voor 2002 een budget laten reserveren op de begroting van ruimtelijke ordening van 250.000 euro (basisallocatie 12.33).

1.2.2. De oppervlakedelfstofplannen

Zoals omschreven in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, worden door AROHM en de afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie van de Administratie Economie oppervlakedelfstoffenplannen opgesteld. Tot nog toe werden dergelijke plannen opgemaakt voor dakpannenklei in het Kortrijkse, de klei in de Kempen en de leem in Limburg. Het oppervlakedelfstoffenplan voor de dakpannenklei in het Kortrijkse werd vertaald in de recentste herziening van het gewestplan Kortrijk. Momenteel wordt in een externe opdracht onderzocht hoe de twee andere oppervlakedelfstoffenplannen kunnen worden omgezet in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het onderzoek voor deze twee zones kan leiden tot een gelijkaardige aanpak voor andere zones.

1.2.3. De afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk en het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk

Met het oog op de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur van Vlaams belang in gewestelijk ruimtelijke uitvoeringsplannen, participeert AROHM op een actieve manier in de VERAf (verweving en afbakening)-werkgroep onder voorzitterschap van minister Dua.

Binnen deze werkgroep werden ondertussen twee sectorale visies geformuleerd, met name de gewenste agrarische structuur (GAS) en de gewenste natuur- en bosstructuur (GNBS). Een confrontatie van deze kaarten heeft ondertussen geleid tot een kaart met grote eenheden natuur (GEN's) waarover tussen de voor landbouw, bos en natuur bevoegde administraties consensus bestaat. Deze consensuskaart zal na ruimtelijke afweging door AROHM op korte termijn worden vertaald in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

Fig 7: de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur (bron: AROHM)

Tegelijkertijd zullen ook landbouwgronden met een huidige groene bestemming worden herbestemd naar agrarisch gebied. Voor de gebieden waarover nog geen consensus bestaat, zal AROHM een ruimtelijke visie ontwikkelen die de basis zal vormen voor definitieve beleidskeuzes en vervolgens voor de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Op die manier zullen uiteindelijk 125.000 ha grote eenheden natuur in ontwikkeling, 150.000 ha natuurverwevingsgebied en 750.000 ha agrarisch gebied worden afgebakend. Voor deze visievorming is op de begroting van 2002 een budget van 290.000 euro voorzien (basisallocatie 12.32-cfr.supra).

1.2.4. De strategische plannen voor de zeehavens

In het regeerakkoord is bepaald dat voor elk havengebied een strategisch plan wordt opgemaakt. De strategische planning voor de diverse zeehavens gebeurt op initiatief van mijn collega Stevaert bevoegd voor mobiliteit en openbare werken. Deze processen worden uiteraard opgevolgd door mijn administratie. Na de afronding van een strategisch plan moet immers een afbakeningsproces worden opgestart, met als finaliteit de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Hiervoor werd een budget van 60.000 euro gereserveerd voor 2002 (basisallocatie 12.32 - cfr.supra).

Voor de zeehaven van Gent is reeds heel wat strategische visievorming uitgewerkt in het ROM-project Gentse kanaalzone. Het ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de Zeehaven van Gent wordt voorbereid.

Ook het Strategisch Plan voor de linkerschelde-oever van de haven van Antwerpen (de Waaslandhaven) is reeds ver gevorderd. In 2001 zijn de processen gestart voor de opmaak van strategische plannen voor Zeebrugge en Antwerpen rechteroever. De afbakening van de zeehaven / regionale luchthaven van Oostende gebeurt in samenhang met de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Oostende, dat recent werd opgestart.

In de voorbije jaren zijn op basis van de strategische planningsprocessen voor de havens van Gent en Antwerpen linkeroever al belangrijke gewestplanwijzigingen doorgevoerd. In het volgende jaar wordt er gewerkt aan het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van het zeehavengebied en de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden binnen het zeehavengebied op de Antwerpse linkerscheldeoever. Hiermee wordt binnen het ruimtelijk beleid ook gewerkt aan de beslissing van de Vlaamse regering met betrekking tot de aanleg van het Deurganckdok, de sociale begeleiding van de herhuisvesting van de Doelenaars en de verdere ontwikkeling van de Waaslandhaven.

1.2.5. Het mobiliteitsbeleid

Op vlak van de relatie tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit worden er personeelsleden vanuit de administratie AROHM op verschillende processen ingezet. Het blijft een belangrijk aandachtspunt de beleidsmatige benadering, die uitgaat van een integratie van ruimtelijke ordening, mobiliteit en infrastructuur, verder te ondersteunen. Op verschillende vlakken wordt dit geconcretiseerd. Er werd in de begroting van 2002 een budget van 170.000 euro gereserveerd voor het uitvoeren van voorbereidend ruimtelijk onderzoek (basisallocatie 12.32).

Bijdragen werden geleverd bij de opmaak van het ontwerp-mobiliteitsplan Vlaanderen. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen was hierbij één van de belangrijkste uitgangspunten.

Het ontwerp-mobiliteitsplan Vlaanderen werd ondertussen voorgelegd aan de leden van de Vlaamse regering en het Vlaams parlement. Ook debatten in de commissie ruimtelijke ordening hierover zullen wellicht plaatsvinden.

Er wordt actief geparticipeerd bij de opmaak van streefbeelden voor lijninfrastructuren. Zowel voor wegeninfrastructuur, als voor spoorweg- en waterweginfrastructuur werden en worden streefbeelden opgemaakt die een beleidsmatig kader bieden voor de latere concrete uitvoering ervan. De link met het ruimtelijk beleid krijgt hierbij belangrijke aandacht. Processen, zoals bijvoorbeeld die van de herinrichting van de N49, R4-Oost, R4-West en R4-Zuid, de N31, een gedeelte van de N16 en de 2^e spoortoegang voor de zeehaven van Antwerpen, zijn hiervan goede voorbeelden.

Verder wordt ingezet binnen het kader van het mobiliteitsconvenantenbeleid en wordt de samenhang met de Vlaamse, provinciale en gemeentelijke ruimtelijke planningsprocessen bewaakt.

Tenslotte wil ik verwijzen naar het noodzakelijk onderzoek op het vlak van locatiebeleid dat erop gericht is nieuwe verkeersgenererende activiteiten te voorzien op die locaties waar de capaciteit en kwaliteit van het vervoerssysteem (langzaam verkeer inbegrepen) dit toelaten. De eerste stappen daarvoor werden ondernomen.

Fig 8: het streven naar een duurzaam mobiliteitsbeleid vormt ook vanuit ruimtelijke ordening een belangrijk aandachtspunt (bron: AROHM).

1.3. Beleidsmatig opvolgen en evalueren van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

1.3.1. Kiezen voor een evaluatie naar doorwerking

Ik opteer er voor om - conform de methodiek van de structuurplanning - de evaluatie van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen op te vatten als een evaluatie van de doorwerking. Door de rijke inhoud van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen kan de doorwerking vanuit verschillende oogpunten worden geëvalueerd.

Ten eerste een evaluatie naar de effectiviteit die zich vooral richt op de feitelijke evoluties op het terrein zoals bijvoorbeeld naar het wonen en de bedrijventerreinen. Ten tweede de inhoudelijke evaluatie die zich vooral richt op een evaluatie van de instrumenten met bijvoorbeeld een analyse van de recente BPA's en gemeentelijke structuurplannen. Ten derde de evaluatie van het veranderingsproces dat in de eerste plaats nagaat in hoeverre de houding, werkwijze en organisatie van de betrokken actoren zoals gemeenten of andere beleidsvelden een evolutie op planmatig vlak en op het terrein mogelijk maken. De opmaak van een

evaluatiemethodiek in functie van het veranderingsproces is uitgevoerd door Pricewaterhouse als externe opdrachthouder.

1.3.2. Voorbereiden van de evaluatie in 2002

Ter voorbereiding de evaluatie naar de effectiviteit is een overzicht opgemaakt van de maatregelen en de beleidsopties die in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn aangegeven en de mate waarin deze worden uitgevoerd, uitgevoerd zijn of nog moeten worden uitgevoerd. Deze beleidsevaluatie moet een inzicht geven in de mate waarin de vooropgestelde doelstellingen zijn bereikt met de genomen maatregelen, welke bijkomende maatregelen moeten worden genomen en/of welke bijstellingen naar te nemen maatregelen nodig zijn.

Reeds vandaag zijn vele elementen van deze beleidsevaluatie aanwezig en op basis van onderzoeken en processen uitgewerkt. Ik vermeld de studies naar de beschikbaarheid van de woonuitbreidingsgebieden, de actualisatie van de trendbreuk in de verdeling van de behoefte aan bijkomende woningen, de studies naar de ruimtelijk-economische trends inzake kantoorontwikkeling en transport en distributie, de onderzoeken en de opties in het kader van het Mobiliteitsplan Vlaanderen, de onderzoeken in het kader van het SPRE, de onderzoeken voor de werking van de VERAf-werkgroep, ...

Thans volgt een systematische verwerking van de beleidsevaluatie zodat de uitgevoerde studies en processen worden gepositioneerd ten aanzien van de vooropgestelde doelstellingen.

2. Goede relaties opbouwen met partners op federaal en Europees niveau

2.1. Transnationale en grensoverschrijdende planningsinitiatieven

Binnen het uitgebreide aanbod aan internationale initiatieven op het vlak van de ruimtelijke ordening, wordt selectief ingezet op een aantal initiatieven die een meerwaarde bieden voor het Vlaams ruimtelijk beleid. De aandacht wordt hierbij geconcentreerd rond de thema's Vlaamse Ruit als stedelijk netwerk van internationaal niveau, grensoverschrijdende stedelijke netwerken en poorten en economische concentratiezones van internationaal niveau, grensoverschrijdende grote aaneengesloten gebieden van het buitengebied, lijninfrastructuur en water.

Op Europees niveau worden de ontwikkelingen binnen het Comité voor de Ruimtelijke Ordening opgevolgd. Hierbinnen is Vlaanderen vragende partij om meer rekenschap te geven aan de territoriale dimensie in het Europees sectoraal beleid (waaronder milieu, landbouw- en structuurfondsenbeleid) en onderzoek te verrichten naar de betekenis van ruimtelijke ontwikkelingen op Europees schaalniveau.

Daarnaast worden de initiatieven inzake ruimtelijke ordening op het niveau van de Benelux Economische Unie opgevolgd. Vlaanderen wil de bestaande overlegkaders van de Benelux optimaal benutten voor de uitwisseling van beleidsinformatie, het formuleren van gezamenlijke standpunten naar het internationaal beleidskader toe en het afstemmen van transnationale en grensoverschrijdende initiatieven.

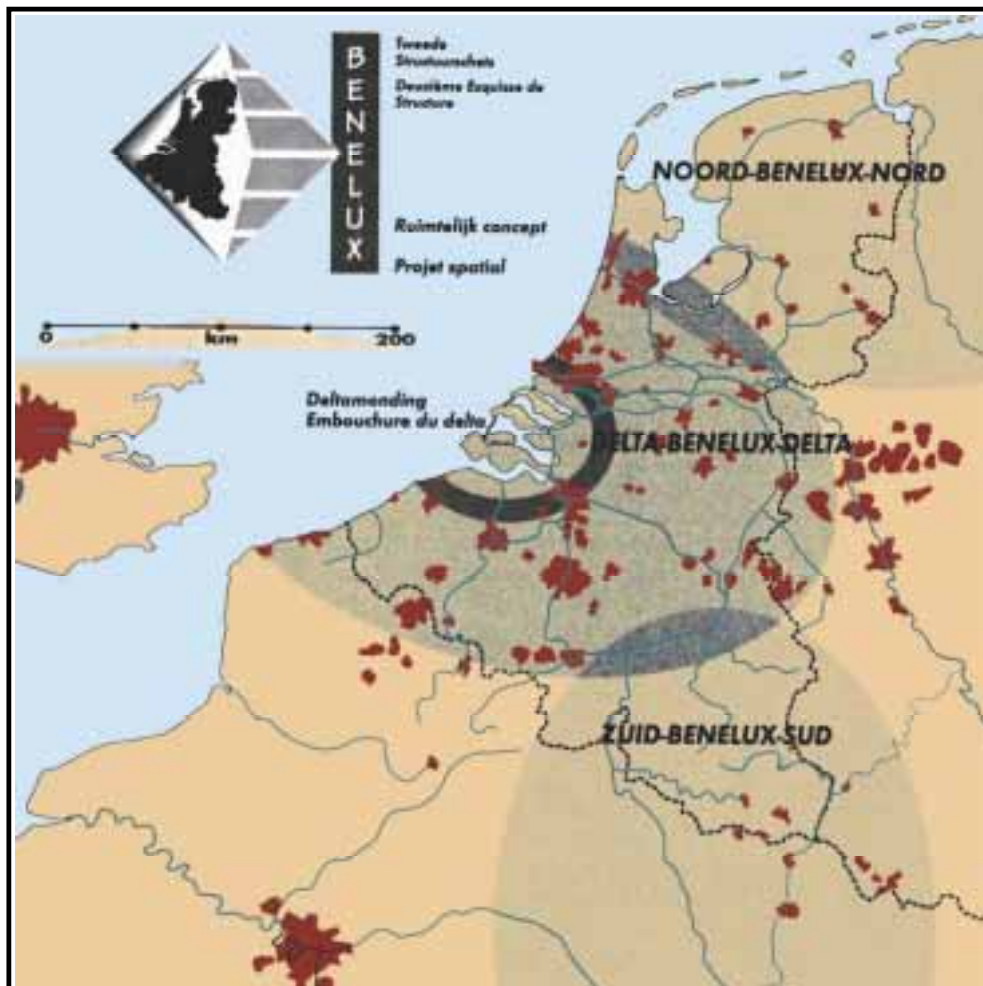

Fig 9: Benelux ruimtelijk concept (bron: AROHM)

Het bilateraal overleg met Nederland en Noord-Frankrijk en de programma's en projecten onder Interreg IIIB worden selectief opgevolgd. Er zal daarbij vooral worden ingezet op dossiers die bijdragen aan de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en passen binnen de hierboven genoemde thema's. Voor de stroomlijning van deze dossiers, moet worden onderzocht welke de mogelijkheden zijn om deze maximaal in de overlegkaders van de Benelux onder te brengen. In navolging van de afspraken die gemaakt werden tijdens de ministervergadering in het kader van de Benelux Economische Unie in oktober 2000 in Namen, zal er een intergewestelijk overleg worden opgestart tussen de drie Belgische gewesten.

Op het programma van ruimtelijke ordening bestaat een specifieke basisallocatie (basisallocatie 40.20) voor deelname aan dergelijke internationale initiatieven inzake ruimtelijke ordening. Op de begroting 2002 is een vastleggingsbedrag voorgesteld van 210.000 euro, wat vergelijkbaar is met het budget van de vorige jaren. In 2002 worden met name uitgaven voorzien voor deelname aan het Interreg III B programma

NWE en voor deelname aan individuele projecten. Daarnaast wordt ook een budget voorzien voor de deelname aan het ESPON programma voor onderzoek op het vlak van ruimtelijke ontwikkelingen in de E.U.

2.2. Omzetten Europese milieuverordeningen in regelgeving

Ter uitvoering van de Europese Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn) hechte de Vlaamse regering op 4 mei 2001 haar goedkeuring aan het voorstel tot aanvulling van de 'Speciale Beschermingszones' in Vlaanderen. Binnen deze gebieden staat de instandhouding van de door de richtlijn vooropgestelde natuurlijke habitats en soorten voorop.

Het beleid vanuit ruimtelijke ordening is er op gericht deze habitats en soorten in stand te houden via een passende bestemming in ruimtelijke uitvoeringsplannen.

In dit kader is een duurzame co-existentie van natuurwaarden en stedenbouwkundige bepalingen aangewezen, met respect voor de eigenheid van beide elementen.

Wanneer andere initiatieven worden genomen moet een passende beoordeling ten aanzien van deze habitats en soorten worden uitgevoerd, zoals is aangegeven door de habitatrichtlijn. Ik engageer mij om de opdracht te geven een dergelijke passende beoordeling uit te voeren bij de planningsprocessen die aangestuurd worden vanuit het ruimtelijk beleid (afbakingsprocessen stedelijke gebieden,...). Voor deze processen zijn de nodige financiële middelen voorzien om deze passende beoordeling indien nodig uit te besteden (basisallocatie 12.32). Het initiatief voor projecten zoals wegen en waterwegen wordt bij voorkeur in de projectopbouw meegenomen.

3. Het invoeren van het nieuwe decreet ruimtelijke ordening op drie bestuursniveaus

3.1. Een geleidelijke vermindering van de rol van het Vlaams gewest naar gemeenten toe

Een essentieel uitgangspunt van het decreet vormt het subsidiariteitsbeginsel naar provincies en steden/gemeenten toe.

In het decreet zelf zijn een aantal welomschreven taken voor de diverse niveaus voorzien. Om die overgang te stroomlijnen en – waar mogelijk – sneller te laten verlopen worden een aantal acties voorzien. Het is immers duidelijk dat het Vlaams gewest een aantal taken – van lokaal of bovenlokaal ruimtelijk belang – kan overlaten aan de andere bestuursniveau's zodra die daartoe voldoende zijn voorbereid en geïnformeerd of uitgerust.

Volgende acties worden in 2002 (verder) voorzien:

- Evalueren en zo nodig bijsturen van de uitvoeringsbesluiten omtrent de vrijstelling van de stedenbouwkundige vergunning en van het advies van de gemachtigde ambtenaar, desgevallend decretale wijzigingen uitvoeren;
- De voorwaarden waaraan gemeenten moeten voldoen om over te stappen naar het in het decreet voorziene nieuwe vergunningensysteem stipt opvolgen en de gemeenten daarin begeleiden, in eerste instantie door info-verstrekking over en begeleiding van de opmaak van de eerste vergunningenregisters (zie ook onder punt 3.3.);
- Info-verstrekking en toelichtingen over recente wijzigingen aan de regelgeving, inzonder deze betreffende de zonevreemde woningen (inclusief de bijhorende uitvoeringsbesluiten en interpretatieve richtlijnen); eventueel ontwikkelen en verspreiden van nieuwsbrieven;
- De opleiding van gemeentelijke en provinciale stedenbouwkundige ambtenaren intensief begeleiden (zie ook onder punt 3.5.).

3.2. Een verdere begeleiding van de provincies in hun ruimtelijk beleid vanuit samenwerking en eigen verantwoordelijkheid

De provincie Antwerpen beschikt sinds augustus 2001 over een goedgekeurd provinciaal ruimtelijk structuurplan. Dit betekent dat de provincie Antwerpen vandaag een eigen ruimtelijk beleid kan voeren en hiervoor de nodige decretale instrumenten zoals provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, kan inzetten. Een aantal taken van de Vlaamse overheid inzake de begeleiding van de gemeentelijke ruimtelijke planning en begeleiding van de provinciale ruimtelijke planning zijn dan ook in de provincie Antwerpen gewijzigd. Nauw overleg met de provincie en een duidelijke informatie naar de gemeenten maakt dat de gewijzigde opdrachten zonder veel problemen zullen verlopen.

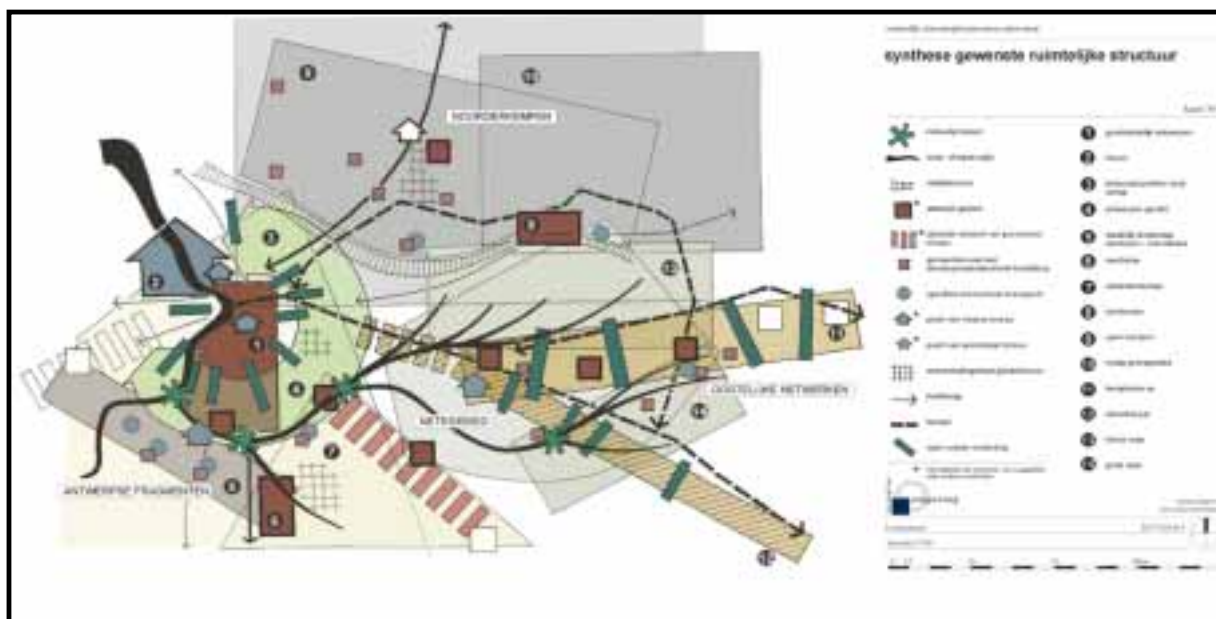

Fig 10: Gewenste Ruimtelijke Structuur voor de provincie Antwerpen
(Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen) (bron: provincie Antwerpen)

Ook de provincie West-Vlaanderen heeft zijn provinciaal ruimtelijk structuurplan voor goedkeuring voorgelegd. Aldus zal deze provincie ook binnen afzienbare tijd een eigen provinciaal ruimtelijk beleid kunnen ontplooiën.

Voor de beide provincies verschuift de begeleiding van het provinciale ruimtelijk beleid in 2002 van de opvolging van het provinciaal ruimtelijk structuurplan naar de opvolging van de verschillende planningprocessen die kunnen resulteren in provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Voor de drie overige provincies zal in 2002 de samenwerking en het overleg vooral gericht zijn naar de goedkeuring van hun ruimtelijk structuurplan.

3.3. Opvolgen van de voorwaarden voor gemeentelijke autonomie inzake vergunnen

Artikel 191 van het decreet bepaalt dat de gemeenten uiterlijk op 1 mei 2001 over een ontwerp van vergunningenregister dienden te beschikken. Die termijn kon evenwel met één jaar worden verlengd. Gelet op de (materiële) problemen is in de meeste gemeenten de opmaak van het eerste vergunningenregister nog lopende. Ook het in artikel 192 bedoelde deel van het vergunningenregister over verkavelingen van vóór 22 december 1970 is in veel gemeenten nog niet afgewerkt en/of goedgekeurd.

Omdat het beschikken van een goedgekeurd vergunningenregister één der voorwaarden is om te kunnen overstappen naar het nieuwe vergunningensysteem, zijn dringend acties nodig.

Die acties situeren zich in de intensieve begeleiding door AROHM van het vergunningenregister betreffende de verkavelingen van vóór 22 december 1970, maar ook in functie van het volledige, in artikel 96 bedoelde vergunningenregister. Tevens wordt gewerkt aan een voorstel om de noodzakelijke inhoud van het eerste vergunningenregister te beperken, zodat op korte termijn effectief kan gestart worden met de verdere invulling op een goedgekeurde basis. Hierbij kan gedacht worden aan een vergunningenregister dat de basisgegevens bevat en teruggaat tot een bepaalde datum (bijvoorbeeld 1995) en stelselmatig nadien wordt aangevuld.

Verder moeten gemeenten intens worden begeleid en opgevolgd in de realisatie van de andere voorwaarden (gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar, gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, plannenregister, register onbebouwde percelen) teneinde na te gaan onder meer vanaf wanneer, volgens artikel 199, de bepalingen van artikel 135 (in verband met stedenbouwkundig uittreksel en attest) gelden en wanneer de taken inzake vergunningverlening worden overgedragen naar de gemeente.

3.4. Evaluatie van de opdrachten van planologisch en stedenbouwkundig ambtenaar

De taken van de planologisch ambtenaar waren in het verleden vooral gericht op de vervalregeling van de B.P.A.'s, waarvoor door AROHM een bijzondere inspanning werd geleverd om alle desbetreffende besluiten binnen de vastgestelde termijn te nemen en het adviseren van de planologische attesten. Het adviseren van ruimtelijke

uitvoeringsplannen (R.U.P's) was nog beperkt. Via maandelijkse vergaderingen werd informatie uitgewisseld en werd de standpuntbepaling voorbereid.

Gezien de provinciale ruimtelijke structuurplannen worden gefinaliseerd en reeds meerdere gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen zijn goedgekeurd zal in de toekomst veel meer aandacht gaan naar het opvolgen van de gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daarnaast zal volgend jaar ook het adviseren van de plannenregisters een hoofdplicht zijn.

Beleidsmatig zal uiteraard ook de evaluatie van de planologische attesten een permanent aandachtspunt blijven.

Omdat momenteel nog geen gemeenten inzake vergunningverlening in het nieuwe systeem draaien, zijn de taken van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar (voorlopig) vooral gericht op aanvragen in toepassing van artikel 127 van het decreet (aanvragen van publiekrechtelijke rechtspersonen of van algemeen belang) of inzake de goedkeuring van vergunningenregisters.

De evaluatie zelf van de onderscheiden opdrachten vormt een permanent aandachtspunt op de periodieke vergaderingen van de functiehouders.

Volgende acties blijken reeds nodig om het takenpakket te stroomlijnen:

- Een evaluatie van het uitvoeringsbesluit betreffende de onder artikel 127 vallende werken en handelingen omdat daar thans werken met geringe ruimtelijke impact onder begrepen zijn, die wellicht beter worden overgedragen naar de lagere overheid;
- Een evaluatie van het nut van het kwartaalverslag van de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaren.

3.5. Opleiding en vorming

Volgens artikel 15 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening moet elke gemeente minstens één stedenbouwkundige ambtenaar hebben. In artikel 13 van hetzelfde decreet lezen we tevens dat ook de provincies stedenbouwkundige ambtenaren dienen aan te stellen.

Een besluit van de Vlaamse regering van 19 mei 2000 (gewijzigd bij besluit van 7 juli 2000) bepaalde de aanstellingsvoorwaarden voor onder meer de provinciale en de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren. Een diploma ruimtelijke ordening werd als principiële vereiste vooropgesteld, maar een ruime overgangsbepaling laat toe dat ambtenaren zonder dergelijk diploma maar met ervaring, in de functie worden aangesteld. Voor die categorie personen bepaalde het besluit dat een vormingspakket zou worden georganiseerd, afgerond met een test.

In de tweede helft van 2000 en de eerste maanden van 2001 is op initiatief van de administratie intensief aan de uitbouw van het vormingspakket gewerkt. Er werd samengewerkt met een externe vormingscoördinator, met de onderwijsinstellingen

die thans opleidingen ruimtelijke ordening verzorgen, met de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) en met de provinciale bestuursscholen. Het programma wordt continu inhoudelijk begeleid en gestuurd in samenwerking met de externe vormingscoördinator.

Op dit ogenblik volgen 150 stedenbouwkundige ambtenaren een programma dat een 130-tal contact-uren omvat, gespreid over een klein jaar, met zogenaamde "voedende thema's" en daarnaast praktijkwerking.

De "eindtermen" van de opleiding zijn gedistilleerd uit de functievereisten van een gemeentelijk of provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar. De opleiding is onder meer opgebouwd rond concrete casussen die mee bekeken worden vanuit een aantal inhoudelijke modules. Het gaat om volgende modules:

- inleiding tot de ruimtelijke planning;
- instrumentarium van de ruimtelijke ordening;
- planfiguren op de verschillende schaalniveaus;
- adviesverlening en communicatie;
- vergunningen;
- handhaving;
- beheer/informatie.

De test die de opleiding afsluit en die beslissend is inzake het behoud van de aanstelling als gemeentelijk of provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar (cf. de bovenvermelde artikelen van het regeringsbesluit) zal vertrekken vanuit een paper die de cursisten hebben gemaakt over de casus(sen) uit de praktijkwerking. Het is niet de bedoeling een "klassiek" examen te organiseren waarbij ingestudeerde kennis wordt getoetst. Veeleer wordt bij de test aansluiting gezocht bij datgene waarmee een gemeentelijk of provinciaal stedenbouwkundig ambtenaar bij de dagdagelijkse praktijk "op zijn of haar bureau" wordt geconfronteerd.

Het opleidingsprogramma wordt in 2002-2003 voor de tweede maal georganiseerd. Op de begroting van 2002 werd een budget van 146.000 euro voorzien, in functie van de inhoudelijke voorbereiding ervan en voor de vergoeding van docenten, organisatie secretariaat en andere werkingskosten (basisallocatie 12.05).

3.6. Subsidies gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen

Krachtens het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening wordt het uitvoeren van een gemeentelijk ruimtelijk beleid op diverse manieren financieel ondersteund.

Met het uitvoeringsbesluit van 20 oktober 2000 kan de opmaak van gemeentelijke plannen gesubsidieerd worden. Voor de financiële ondersteuning van deze belangrijke gemeentelijke taak is een budget van 4.200.000 euro voorzien (basisallocatie 43.20).

Voor de opmaak van het ruimtelijk structuurplan en sectorale BPA's is een éénmalige en forfaitaire subsidie voorzien. Voor bepaalde andere categorieën van plannen,

waaronder de kwaliteitsvolle inrichting op gemeentelijk niveau van de open ruimte, van samenhangende delen van het woongebied, van lokale bedrijventerreinen, werd een subsidieregeling per hectare uitgewerkt. In totaal is voor de subsidiëring van deze uitvoeringsplannen een budget van 2.500.000 euro voorzien op de begroting van volgend jaar (basisallocatie 43.23).

Vanaf 2001 worden ook de eerste plannenregisters en vergunningenregisters goedgekeurd. Op basis van het uitvoeringsbesluit van 22 juni 2001 worden ook deze inspanningen van de gemeenten gesubsidieerd. Hiervoor is een budget van ongeveer 1.600.000 euro voorzien (basisallocatie 43.21).

Er is tenslotte een uitvoeringsbesluit in voorbereiding voor de subsidiëring van de kosten verbonden aan de opleiding van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren en voor de betaling ervan in de kleine gemeenten. Deze subsidies worden voorzien omdat deze gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren een sleutelrol zullen spelen in het lokale ruimtelijke beleid. Voor de vorming van deze mensen heeft AROHM zelf een kortlopend bijscholingsprogramma uitgewerkt (zie onder 3.5). Ook voor de ambtenaren die kiezen voor een reguliere opleiding aan één van de erkende hogescholen of universiteiten, wordt een gedeeltelijke tussenkomst in de kosten voorzien. In totaal is hiervoor een budget van 2.000.000 euro voorzien op de begroting van 2002 (basisallocatie 43.24).

4. Vorm geven aan de overgangsperiode inzake het vergunningenbeleid op Vlaams niveau

4.1. Het verder beperken van de afleveringstermijn van vergunningen (zie ook : 3.1.)

Recente inspanningen hebben de historisch gegroeide achterstanden in de behandeling van aanvragen om stedenbouwkundige vergunningen of verkavelingsvergunningen reeds gevoelig gereduceerd.

Als voorbeeld kan de achterstand bij de afhandeling van de dossiers door de provinciale diensten van AROHM aangehaald worden. Het kon inderdaad niet langer dat de gemiddelde doorlooptijd van een bouwaanvraag op de administratie meer dan honderd dagen bedroeg. Ondertussen werden er maatregelen genomen om op korte termijn deze onaanvaardbare achterstand weg te werken. De Directeur-generaal van AROHM kreeg de opdracht om per buitendienst een business-plan op te stellen, teneinde de dossiers binnen de wettelijk voorzien termijnen te kunnen behandelen. Via het opstarten van een bijzonder project werd de achterstand met betrekking tot de afhandeling van bouwaanvragen aangepakt, waarbij gedurende een periode van 6 maanden vrijwilligers tegen betaling overuren presteerden. Vóór de startdatum van het project bedroeg de gemiddelde behandelingstermijn in bijvoorbeeld de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen resp. 124 en 86 kalenderdagen. Op 15 maart 2001 waren in beide provincies alle dossiers ouder dan 70 dagen en die behandelbaar waren, afgehandeld. Tot op heden slaagt men erin om deze toestand te handhaven.

Niettegenstaande deze sterke reducties in afleveringstermijnen met betrekking tot art.43, zijn nog niet alle behandelingen herleid tot de in het decreet of in richtlijnen opgenomen termijnen.

Derhalve worden in 2002 volgende bijkomende acties ondernomen :

- De verbeteringsvoorstellen, geformuleerd in het procesimplementatieproject “Vergunnen” versneld doorvoeren (voorwaarde hiertoe is evenwel dat ook het personeelsplan voorafgaand wordt goedgekeurd en daadwerkelijk kan worden ingevuld);
- Over een aantal zaken waaromtrent (thans) nogal wat appreciatie- en/of interpretatieverschillen bestaan, duidelijke richtlijnen voor de ambtenaren van AROHM opmaken (onder andere inzake schorsingen, zonevreemde woningen, woonverdichting, enz...);
- Een kennisbeheersysteem uitbouwen en in gebruik nemen zodat elkeen over dezelfde informatie beschikt.

Vooraf het, door aanpassingen van de decretale bepalingen of uitvoeringsbesluiten, overhevelen van de vergunningsbevoegdheid omtrent zaken met een geringe ruimtelijke impact naar de gemeentebesturen, moet een aanzienlijke ontlasting van de werkdruk van AROHM, en de ermee gepaard gaande achterstand opleveren.

4.2. Selectiviteit inzake op Vlaams niveau af te leveren vergunningen (o.a. grote projecten)

Er is vastgesteld dat het bij de behandeling van aanvragen in toepassing van artikel 127 van het decreet (publiekrechtelijke rechtspersonen en aanvragen van algemeen belang) soms gaat over zaken met geringe ruimtelijke impact en/of van puur lokaal belang.

Een evaluatie van het uitvoeringsbesluit betreffende dat artikel – eventueel een bijsturing van het artikel zelf – moet een duidelijker aflijning geven tussen taken waarvoor de Vlaamse overheid (de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar) moet optreden enerzijds en taken die kunnen worden overgedragen naar de provincie of de gemeente anderzijds.

5. Een grond- en pandenbeleid uitwerken in functie van het voeren van een ruimtelijk beleid conform het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen

5.1. Het opzetten van een structuur inzake grond- en pandenbeleid

Een knelpunt in het huidige grondbeleid is het gebrek aan coördinatie onderling in het beleid dat door verschillende sectoren op grond van diverse wetgevingen (economische expansie, huisvesting, natuur en groen, landinrichting enz..) wordt gevoerd. Anderzijds hebben de onderscheiden sectoren (huisvesting, natuurbehoud, bosbouw, enz..) nood aan een ondersteuning vanuit het grondbeleid.

Een coördinerende en ondersteunende rol dringt zich derhalve op ten aanzien van het beleid van de sectoren die een invloed hebben op het grondbeleid of die voor de verwezenlijking van hun beleid sterk afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van gronden.

Bij de denkoefeningen rond beter bestuurlijk beleid is de positie van het bovensectoraal grondbeleid bij ruimtelijke ordening bevestigd maar de taakstelling nog niet volledig uitgeklaard. De hervorming van de administratie is het goede moment om een effectieve en efficiënte structuur uit te werken.

5.2. Het grondbeleidsplan opmaken

Conform artikel 61 van het decreet van 18.5.1999 (gewijzigd op 26 april 2000) houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, stelt de Vlaamse Regering tegen 30 april 2002 een eerste grondbeleidsplan vast na advies van de Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening. Dit plan heeft tot doel het noodzakelijke grondbeleid vanuit ruimtelijke ordening te realiseren en te coördineren en beoogt de doeltreffendheid, de efficiëntie en de interne samenhang van het grondbeleid van de diverse overheden en openbare instellingen te bevorderen.

Het grondbeleidsplan is een essentiële en noodzakelijke voorwaarde voor het effectief functioneren van het ruimtelijk beleid in het kader van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en aldus relevant voor het operationeel maken van de ruimtelijke opties zowel voor het stedelijk gebied als het buitengebied. Ook is het grondbeleidsplan noodzakelijk in het licht van de prijsbeheersing om sociale en functionele verdringen te voorkomen.

Vandaag staat het grondbeleid in Vlaanderen in zijn kinderschoenen. Het is dan ook geen geringe opdracht om een plan op te stellen met de vier onderdelen die voorzien zijn in het decreet.

5.3. Concrete instrumenten inzetten

5.3.1. Subsidies

Op de begroting van 2002 worden aanzienlijke budgetten gereserveerd voor de ondersteuning van belangrijke strategische projecten in goedgekeurde BPA's. Met deze subsidies kan de initiatiefnemer een tegemoetkoming van 50% of 70% krijgen voor de verwerving van gronden of panden indien dergelijke verwerving vereist is om het plan uit te voeren en indien de ingreep leidt tot een kwalitatieve ruimtelijke inrichting, die een functionele verwevenheid beoogt.

Sinds 1998 is dit initiatief op kruissnelheid gekomen. Voor 2002 wordt een budget van 2.300.000 euro noodzakelijk geacht, o.a. voor enkele grote projecten zoals Sint-Baafskouter en Trefil-Arbed in Gent, de esplanade stationsomgeving in Sint-Niklaas, enkele projecten in Hasselt en een kleiner project in Bilzen.

Daarnaast wordt een beperkt budget van 50.000 euro voorzien voor het subsidiëren van verkavelingsplannen, vermits het aantal herverkavelingsprojecten momenteel beperkt is.

In het kader van de opdracht aan de gemeenten om hun inventaris van onbebouwde percelen te actualiseren, wordt verwacht dat een 30-tal gemeenten in 2002 de subsidie zullen aanvragen (gemiddeld 3.000 euro per gemeente). Hiervoor is een budget van 90.000 euro voorzien.

Voor de uitvoering van het decreet sociaal grondbeleid wordt een budget van 100.000 euro voorzien. Uit de evaluatie van vastleggingen blijkt dat dit initiatief slechts een beperkte belangstelling kent. Gemiddeld worden een tweetal dossiers per jaar ingediend (gemiddeld vastleggingsbedrag: 50.000 euro).

In totaal wordt voor deze instrumenten inzake grond- en pandenbeleid in de begroting van 2002 dus een budget van 2.500.000 euro voorzien (basisallocatie 43.01).

Voor het stelsel van de sanering van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten, waarvan de doeltreffendheid met het oog op de nodige bijstellingen wordt geëvalueerd, is bovendien een afzonderlijk globaal budget van circa 4.200.000 euro voorzien (basisallocatie 51.05 en 51.90).

6. 'Soepel als het kan, streng als het moet': het maatschappelijk draagvlak verbreden voor de handhavingsopdracht van het ruimtelijk beleid en het beklemtonen van preventie

6.1. Een vereenvoudiging van de vergelijkprocedures

Onder het motto "soepel als het kan, streng als het moet", wordt een duidelijke aanpak naar voren geschoven voor regulariseerbare bouwovertradingen. Deze overtradingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen: werken, handelingen of wijzigingen die zonder de vereiste vergunning worden uitgevoerd of voortgezet kunnen worden stilgelegd met een stakingsbevel, ook al betreft het regulariseerbare werken. Het moet echter mogelijk zijn om zich snel in regel te stellen, zodat de eventuele periode van stillegging tot een minimum beperkt blijft.

De handhaving dient in de eerste plaats gericht te zijn op de ernstige bouw misdrijven, m.a.w. bouw misdrijven die de ruimtelijke ordening, zoals die via inspraakprocedures is vastgelegd, met de voeten treden. Het betreft de bouw misdrijven waarbij een zware inbreuk wordt gepleegd op de plannen van aanleg of uitvoeringsplannen, de essentiële voorschriften en verordeningen. Aangezien deze bouw misdrijven de gezamenlijk vastgelegde ordening negeren, worden ze (gemakkelijker dan andere bouw misdrijven) als maatschappelijk onaanvaardbaar ervaren. De verstoorde rechtsorde moet in deze gevallen worden hersteld door een efficiënte en effectieve vervolging van de overtreder. Indien tegen deze bouw misdrijven niet wordt opgetreden, verliezen immers ook de plannings- en vergunningsprocessen hun legitimiteit.

Het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening voorziet een regeling waarin de stedenbouwkundig inspecteur eerst uitspraak moet doen over de vervolging van het bouw misdrijf door het al dan niet treffen van een vergelijk en de overtreder eerst de transactiesom moet betalen alvorens de vergunningverlenende overheid een beslissing kan nemen over de vergunning. Deze procedure is tijdrovend en staat - meestal - niet in verhouding tot de gepleegde inbreuken. De verregaande verstrengeling van de vergelijk- en vergunningsprocedure heeft ook tot verwarring en inconsequenties geleid omdat de transactiesom als boete werd beschouwd voor het bekomen van een regularisatievergunning, terwijl het vergelijk, grondslag voor de transactiesom - juridisch - enkel betrekking heeft op het verval van de strafvordering en het recht van de overheid om herstel te vorderen. De beoordeling over de vergunbaarheid is louter gebaseerd op overwegingen inzake ruimtelijke ordening en is dus object-georiënteerd, terwijl het vergelijk (ook) subject-georiënteerd is, aangezien het een oordeel over de strafwaardigheid van de overtreder inhoudt.

Door de vergelijkprocedure en de regularisatieprocedure opnieuw duidelijker te scheiden,

- kunnen sneller regularisatievergunningen worden afgegeven. Er zal geen excuus meer zijn om langer in een onvergunde toestand te blijven als een regularisatievergunning snel kan worden bekomen. Bij de beoordeling van de regularisatieaanvraag zullen uiteraard wel dezelfde criteria moeten worden gebruikt als bij de beoordeling van een gewone aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning, zoniet zal de neiging blijven bestaan om onder druk van voldongen feiten regularisatievergunningen af te dwingen.
- de administratieve beroepen tegen de weigeringsbeslissingen weer ten volle spelen. In het huidige systeem is een administratief beroep zinloos als de weigering berust op het ontbreken van een vergelijk of een weigering van vergelijk. Er kan immers geen vergunning worden afgegeven zolang er geen vergelijk (aanvraag en betaling) is.
- kan de beoordeling over de vervolging onafhankelijk van die over de vergunbaarheid gebeuren. In de regel zal er niet (meer) worden vervolgd als er een regularisatievergunning wordt afgegeven, maar er zijn omstandigheden waarin verdere vervolging van daders en/of mededaders aangewezen blijft, bv. t.a.v. professionelen die werken zonder vergunning (laten) verrichten, bij herhaling enz..
- ontstaat voor iedereen een duidelijke toestand: het verval van de strafvordering en het recht herstel te eisen vervalt pas als er een vergelijk wordt voorgesteld naar aanleiding van een definitieve regularisatievergunning of de verwijdering of stopzetting van de betreffende werken, handelingen of wijzigingen. Zolang dat niet het geval is, kan de straf en het herstel worden uitgesproken.

6.2. Onderzoeken van de mogelijkheid tot het eventueel oprichten van een 'Hoge Raad voor het Herstelbeleid' (HRH)

Volgens het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening is het de stedenbouwkundig inspecteur die bevoegd is om herstellvorderingen in te leiden en die beslist over de effectieve ambtshalve uitvoering van een gerechtelijke uitspraak. Hij oordeelt over de ernst van de inbreuk, moet de gepaste herstelmaatregel formuleren en moet, na de gerechtelijke veroordeling, tevens afwegen of alle middelen werden ingezet om de veroordeelde ertoe aan te zetten zelf uit te voeren, of deze middelen faalden en of het herstel zich nog steeds opdringt.

De rechtstreekse toewijzing bij decreet van de bevoegdheid inzake de ambtshalve uitvoering aan de stedenbouwkundig inspecteur belet niet dat de Vlaamse minister, bevoegd voor ruimtelijke ordening, politiek verantwoordelijk is voor het handavingsbeleid, inclusief het herstelbeleid bij wijze van ambtshalve uitvoeringen.

Om elke mogelijke verdenking van ambtelijke en politieke willekeur tegen te gaan en het maatschappelijk draagvlak voor een effectief en efficiënt herstelbeleid te vergroten, is het wenselijk dat er onderzocht wordt indien het mogelijk is om het overheidsoptreden inzake het formuleren van herstellvorderingen en de ambtshalve uitvoeringen meer uniform te maken en te objectiveren door de ontwerpen van

herstelvordering en de beslissing tot effectieve ambtshalve uitvoering te laten toetsen door een nog op te richten 'Hoge Raad voor het Herstelbeleid' (HRH).

Een mogelijke piste is dat deze 'Hoge Raad voor het Herstelbeleid' niet zou kunnen fungeren, met respect voor de grondwettelijke en bevoegdheidsverdelende regels en de grondwettelijke scheiding der machten, als een rechtscollege, maar als een adviesorgaan voor de stedenbouwkundige inspecteurs.

Op de begroting van volgend jaar is hiervoor een nieuwe basisallocatie gecreëerd (basisallocatie 12.06). Er wordt een budget van 15.000 euro aan werkingsmiddelen voor de Hoge Raad voorzien.

6.3. Een sociaal omkaderd herstelbeleid

Een herstelmaatregel wordt opgelegd in het kader van het algemeen of openbaar belang bij (het behoud van) een goede ruimtelijke ordening op basis van een reglementering van openbare orde. Hoven en rechtbanken moeten dan ook nagaan of de beslissing van een stedenbouwkundig inspecteur of een college van burgemeester en schepenen om al dan niet het herstel in de oorspronkelijke staat te vorderen uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Wanneer de beslissing steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening moet de rechter die vordering zonder gevolg laten. De stedenbouwkundig inspecteur of het college van burgemeester en schepenen mag m.a.w. geen rekening houden met sociale motieven (Arbitragehof nr. 21/96 van 21 maart 1996).

De vraag rijst dan ook of de stedenbouwkundig inspecteur of het college van burgemeester en schepenen die gemachtigd worden om een rechterlijke herstelmaatregel ambtshalve uit te voeren nadien de uitvoering kunnen uitstellen om sociale redenen en zij dus het algemeen belang bij het opleggen en doen uitvoeren van de maatregel hieraan ondergeschikt mogen maken. De stedenbouwkundig inspecteur moet in zijn optreden steeds trachten de doelstelling, ter realisatie waarvan hij bepaalde decretale opdrachten kreeg toegewezen, te realiseren.

Is het niet evident om sociale motieven te laten meespelen in de beslissingen tot het inleiden van een vordering of de uitvoering van een herstelmaatregel, het is uiteraard niet uitgesloten om begeleidende sociale maatregelen te treffen, zoals het toestaan van afwijkingen bij de toewijzing van sociale woningen aan de tot herstel veroordeelden die aan de voorwaarden voor het bekomen van een sociale woning voldoen.

De oplossing bestaat er m.a.w. in om voor de betrokkenen een vervangende huisvesting te voorzien indien daar sociale redenen voor zijn. Deze vervangende huisvesting kan worden aangereikt vanuit sociale huisvestingsmaatschappijen, sociale verhuurkantoren, OCMW's, gemeentebesturen enz. Ter ondersteuning van deze instanties worden op de DAB Grondfonds middelen voorzien om bij te dragen in de huisvestingskosten voor tijdelijke opvang in noodwoningen in afwachting van een definitieve herhuisvesting. Op die wijze worden verschillende instanties financieel gestimuleerd om samen met het Vlaams gewest gelijktijdig een oplossing te bieden

aan een probleem van ruimtelijke ordening en aan de sociale en huisvestingsproblemen van de betrokkenen.

De inkomsten en uitgaven in het kader van de handhavingsopdracht zijn opgenomen in de Dienst Afzonderlijk Beheer Grondfonds, die in het decreet van 18 mei 1999 werd opgericht.

6.4. Verlenging van de gerechtelijke hersteltermijn

De huidige hersteltermijn wordt opgelegd door de rechter maar is decretaal beperkt tot maximaal 1 jaar. Door deze beperking kunnen de rechters de hersteltermijn niet voldoende laten variëren in functie van het gepleegde misdrijf. De rechter moet, rekening houdend met alle omstandigheden, autonoom kunnen bepalen binnen welke termijn een herstel van het bouw misdrijf zich opdringt.

6.5. Preventie van bouw misdrijven door het invoeren van het "as-built"-plan.

Het invoeren van een conformiteitsattest op basis van een "as-built"-plan, op te maken door een architect die de bouwwerken opvolgt, moet enerzijds garanderen dat de bouwheer zich houdt aan de afgegeven vergunning, anderzijds dat kleine afwijkingen tijdens de uitvoering der werken op een eenvoudige wijze - zonder specifieke procedure - worden geregulariseerd. Bijkomend voordeel is dat de bouwheer in elk geval de werken zal laten opvolgen door een architect omdat die laatste het bewuste attest en plan na de werken moet opstellen. De naleving van de vergunning kan verder worden gegarandeerd door het verplichten van het stellen van een waarborgsom die wordt vrijgegeven als ten aanzien van het te leveren conformiteitsattest als ten aanzien van het "as-built"-plan na een bepaalde termijn geen bemerkingen worden gesignaleerd (en aldus de overheid zich impliciet ofwel formeel - maar dan wel via een document - akkoord verklaart met de uitgevoerde werken).

7. Verdere verduidelijking van het ruimtelijk beleid aan het brede publiek : communicatie en woordvoerderschap

In 2000 en 2001 werden al tal van communicatie-initiatieven opgestart, o.m.

- de uitwerking van een communicatiestrategie voor het handhavingsbeleid onder begeleiding van een professioneel communicatiebureau waarvan de uitvoering ook nog in 2002 zichtbaar zal zijn;
- de productie van een reeks van elf uitzendingen op regionale TV over diverse aspecten inzake ruimtelijke ordening, die gecompileerd zal worden aangeboden;
- talrijke studie- en infodagen;
- verspreiding van informatiebrochures; en
- de uitbouw van een website voor particulieren, gemeentebesturen en professionelen.

De communicatie-inspanningen zullen in 2002 worden voortgezet. Daarvoor is een budget van 1.500.000 euro voorzien (inclusief de kosten voor de organisatie van het openbaar onderzoek voor gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen -basisallocatie 12.01).

8. Andere budgettaire elementen

In de begroting 2002 zijn daarnaast een aantal basisallocaties opgenomen op het programma 62.10 ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid, die niet expliciet vermeld worden in deze beleidsbrief. Het betreft volgende basisallocaties :

- Basisallocatie 12.02 : lidmaatschap van regionale en internationale verenigingen inzake ruimtelijke ordening, met een budget van 7000 euro.
- Basisallocatie 33.04 : subsidies aan organisaties die bijdragen tot doorwerking van het ruimtelijk beleid, met een budget van 25.000 euro.
- Basisallocatie 33.05 : subsidie aan de Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning, met een budget van 225.000 euro voor 2002. Deze subsidie betreft een structurele ondersteuning gedurende drie werkingsjaren voor de representatieve vakvereniging van ruimtelijke planners en stedenbouwkundigen in Vlaanderen.
- Basisallocatie 43.03 : subsidie voor het toekennen van de jaarlijkse Ruimtelijke Planningsprijs, met een budget van 10.000 euro.
- Basisallocatie 12.01 en 74.02 met een budget van respectievelijk 486.000 voor werkingskosten (exclusief budget voor communicatie) en 70.000 euro voor specifieke toestellen verbonden aan de werking van het beleidsdomein ruimtelijke ordening.

9. Samenvatting van de wijze waarop de Vlaamse regering en de minister van ruimtelijke ordening gevolg heeft gegeven aan het Regeerakkoord en de Beleidsnota, resoluties en moties die door het parlement zijn aangenomen

9.1. Decreetwijzigingen 2001

1. rond zonevrije gebouwen (voltooid decreet 13/7/2001)
2. rond regularisatieprocedure (bij SERV en MiNaraad)
3. algemene herwerking (teksten in bespreking)

9.2. Uitvoeringsbesluiten en nog niet afgewerkte uitvoeringsbesluiten 2001

Uitvoeringsbesluiten:

In 2001 werd een nieuwe decretale regeling uitgewerkt rond zonevrije gebouwen (decreet 13/7/2001). Tevens werd een decretale ingreep rond de regularisatieprocedure (ontkoppeling vergelijk en regularisatieprocedure) principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering (momenteel bij de Raad van State).

Er werden ook 6 uitvoeringsbesluiten afgerond ter uitvoering van het decreet van 18 mei 1999.

1. het besluit van de Vlaamse regering van 11 mei 2001 tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen (B.S. 17/7/2001)
2. het besluit van de Vlaamse regering van 22 juni 2001 tot bepaling van de voorwaarden voor de toekenning van subsidies aan gemeenten voor de opmaak van het eerste vergunningenregister en het eerste plannenregister
3. het besluit van de Vlaamse regering van 18 mei 2001 tot uitvoering van artikel 134, §§ 2 en 3 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening (B.S. 19/6/2001)
4. het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de werken, handelingen of wijzigingen van algemeen belang en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse bouwmeester, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 11 mei 2001 (B.S. 19/5/2000)
5. het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000 betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingsaanvragen, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 2001 (B.S. 20/5/2000 en 28/4/2001)
6. het ministerieel besluit van 21 januari 2001 tot opheffing van het koninklijk besluit van 20 februari 1971 tot bepaling van de vorm der beslissingen die met betrekking tot bouw- en verkavelingsvergunningen worden genomen door de gemachtigde ambtenaar, ter uitvoering van artikel 54, § 1, tweede lid, van de wet

van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw (B.S. 7/3/2001)

Prioritair uit te werken uitvoeringsbesluiten

Rekening houdend met het grote aantal nog uit te werken uitvoeringsmodaliteiten voor het decreet van 18 mei 1999 en voor de wijzigingen die m.b.t. zonevreemde woningen werden aangebracht bij het decreet van 13 juli 2001, zal prioritair aandacht geschonken worden aan de hiernavolgende items :

- uitvoering van artikel 109 m.b.t. openbare onderzoeken
- uitvoering van artikel 111 m.b.t. adviesverlenende instanties
- uitvoering van artikel 99 m.b.t. vrijstelling van de vergunningsplicht
- uitvoering van artikel 43 (oud decreet) m.b.t. de adviezen van de gemachtigde ambtenaar
- uitvoering van artikel 145 m.b.t. de vergoedingen in geval van heirkraft
- uitvoering van artikel 145 bis m.b.t. vergunningsvatbare funtiewijzigingen
- uitvoering van artikel 145 bis m.b.t. ruimtelijke draagkracht en verwerving van functies
- uitvoering van artikel 145 bis m.b.t. nadere regels over karakter en verschijningsvorm van woningen, over bouwvolume, nuttige ruimte ...
- uitvoering van artikel 125 quater m.b.t. de aankoopplicht door de overheid bij weigering vergunning voor onderhoudswerken in kwetsbare gebieden

Een aantal andere uitvoeringsbesluiten zijn in voorbereiding :

1. een ontwerp-verordening inzake hemelwaterputten
2. een ontwerp-besluit tot wijziging vrijstelling advies van de gemachtigde ambtenaar
3. een ontwerp-besluit tot wijziging van de vrijstelling van stedenbouwkundige vergunning
4. een ontwerp-besluit inzake jaarprogramma en jaarverslag

9.3. Dringende ruimtelijke problematieken en behoeften waarvoor planmatige en procesmatige oplossingen nodig zijn

1. Mestverwerking
2. Windturbines
3. Verdichting
4. Houden van paarden
5. Zonevreemde constructies
6. Verband milieu en ruimtelijke ordening

9.4. Resoluties en moties aangenomen door het Vlaams Parlement

Resoluties:

Nr. 418: *Implanting van GSM-masten* (er zijn nog besprekingen aan de gang betreffende een samenwerkingsakkoord tussen het BIPT en de gewesten over het gezondheidsattest (zgn. conformiteitsattest), waarbij de technische en administratieve procedures vastgelegd worden en waarbij ook de vorm bepaald wordt van het attest zelf. Bovendien wordt daarin bepaald dat de databank van antennesites, van zodra deze operationeel is, meegedeeld wordt aan elk van de betrokken administraties).

Nr. 506: *Ruimtelijke ordening en de nood voor beleidsaandacht voor kinderen en jongeren* (de resolutie van het Vlaams parlement in verband met de in rand vermelde aangelegenheid vraagt twee elementen: nl. de structuurplannen van provincies en gemeenten te toetsen aan het verdrag inzake de rechten van het kind en te onderzoeken welke specifieke informatie-en inspraakmethodes ontwikkeld kunnen worden met het oog op verhoogde participatie van kinderen en jongeren in de ruimtelijke planning op verschillende niveaus).

Met redenen omklede moties:

Nr. 478: *Maatregelen om wateroverlast te helpen voorkomen* (in opdracht van mijn administratie werd een studie uitgevoerd om na te gaan hoe het integraal waterbeheer vanuit de ruimtelijke ordening ondersteund kan worden en hoe de beleids- en planuitspraken van het integraal waterbeheer kunnen doorwerken in de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen en structuurplannen).

Nr. 685: *BPA Finis Terrae en de aankoop van Zwinbosjes te Knokke-Heist* (inzake het BPA Finis Terrae te Knokke-Heist is, in overeenstemming met de motie van het Vlaams Parlement, nog geen beslissing genomen en wordt gewacht op de finalisering van de eigendomsoverdracht van de Zwinbosjes. Dit dossier valt onder de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Leefmilieu).

Nr. 687: *Het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie* (zie eerder)

Lijst van figuren:

Fig 1: Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (bron: AROHM)

Fig 2: afbakeningsprocessen van de Vlaamse zeehavens (bron: AROHM)

Fig 3: gebiedsgerichte aanpak voor de Gentse Kanaalzone (bron: AROHM)

Fig 4 : in het kader van de Golfnota wordt veel aandacht besteed aan het ecologisch aspect van golfterreinen (bron: KBGF)

Fig 5. Concept van 'zoekzones' voor bedrijventerreinen in het kader van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (bron: SPRE)

Fig 6: aanzet tot het vormen van een Ruimtelijk-Economische Hoofdstructuur (REH) voor Vlaanderen (bron: SPRE).

Fig 7: de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur (bron: AROHM)

Fig 8: het streven naar een duurzaam mobiliteitsbeleid vormt ook vanuit ruimtelijke ordening een belangrijk aandachtspunt (bron: AROHM).

Fig 9: Benelux ruimtelijk concept (bron: AROHM)

Fig 10: Gewenste Ruimtelijke Structuur voor de provincie Antwerpen (Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen) (bron: provincie Antwerpen)